

(೩) ಸರ್ವದತ್ತ ದಾನದಿಂದ ಪಿವಣ, (೪) ಸರ್ವಬಂಧಾದಾನದಿಂದ ಪಿವಣ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯನಾಥನ ಜಾತುರುಷವರಾಜು ಸಾಮಾನ್ಯಿಕ ದರ್ವಪು ವಹಾಪಿರನ ಪುಷ ಕಾಲದಲ್ಲಿರುಂಕೂ ಸುಪುಚಲಿತವಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ದಿಗಂಬರ ಶ್ವೇತಂಬರ ಪರಂಪರೆಗಳಿಗೂ ಸ್ವೀಕೃತವೆಂದು ಅಲ್ಲದೆ ಬೌದ್ಧರ ಪಾಲಿ ಗ್ರಂಥಗಳ ಉಲ್ಲೇಖಗಳಿಂದಲೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಬ.ವಹಾಪಿರನ ಪುಷ ವರ್ಷ ತೀರ್ಥಂಕರರ ಸಾಮಾನ್ಯಿಕ ಸಯವದಲುಪದಿತವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದು ಹುದು ವಾಚಾಚಾರ್ಯ [೨, ೩೬ - ೩೮] ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅಪರಾದವದಾಗುವ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷವಣವು ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ವಹಾಪಿರನ ದರ್ವದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಭೇದೀಸ್ಯಾಪನ ಸಯವವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದನು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಪಕ್ಷವಣವನ್ನು ನಿಯಮದಿಂದ ವುಷವಲುಪದಿತವು (ಎಂ ೧೨೯ - ೧೩೩). ಇದೇ ಸಂಗತಿಯು ಭಗವತಿ [೨೦, ೮, ೬೭೫ ; ೨೫, ೭, ೭೮೫], ಉತ್ತರಾದ್ಯರುನು ಮೇಷುಪ ಆಗುವಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತತ್ಪೂರ್ಣ ಸೂತ್ರದ [೯ ; ೧೮] ಸಿದ್ಧಸೇನಿಯ ಟೀಕೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ ಬೌದ್ಧಗ್ರಂಥವಾದ ಅಗುತ್ತರನಿಕಾಯ ಚತುಕ್ಕನಿಪಾತ (ಎಗ್ಗ ೫) ಮತ್ತು ಅದರ ಅಭ್ಯುಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರಲಾಗಿದೆ :- ಗೌತಮ ಬುದ್ಧನ ಕಕ್ಕನಾದ ' ಬಪ್ಪಶಾಕ್ಯ ' ನು ನಿರ್ಗಂಧ ಶ್ರಾವಕಸ್ಥಾನ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯನಾಥನ ನಿರ್ಗಂಧ ಶ್ರಾವಕರ ಬಗ್ಗೆ ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಅನೇಕ ಉಲ್ಲೇಖಗಳು ಲಭಿಸುತ್ತವೆ ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಿಂದ ನಿರ್ಗಂಧ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಅಸ್ತಿತ್ವವು ಬುದ್ಧನ ಪುಷದಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದದ್ದು ಚಿನ್ನಾಗಿ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯನಾಥ ಹಾಗೂ ಅವನ ಪುಷ ವರ್ಷದ ಜೈನ ತೀರ್ಥಂಕರರನ್ನೂ ಜೈನದರ್ವದ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನೂ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಮಿಥ್ಯಾಂಸರು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದುದು ಹಲವು ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಜರ್ವನ ಮಿಥ್ಯಾಂಸನಾದ ಹರ್ವನ ಜಾಕೀಬಿಯು ಜೈನ ಮತ್ತು ಬೌದ್ಧ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸಿಸಿ, ವಹಾಪಿರನ ಪುಷ ವರ್ಷದಲ್ಲಿಯೂ ನಿರ್ಗಂಧ ದರ್ವದ ಅಸ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಸಿದ್ಧವೆಂದು ನಿರೂಪಿಸಿದನು. ಅಂದಿನಿಂದ ಮಿಥ್ಯಾಂಸರು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯನಾಥನ ಐಹಾಸಿಕತೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸತೊಡಗಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು ಅವನನ್ನು ವಹಾಪಿರನ ಪುಷ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ೨೫೦ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಿರ್ವಾಣ ಹೊಂದಿದನೆಂದು ಹೇಳುವ ಜೈನ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸತೊಡಗಿದರು. ಬೌದ್ಧ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ದೀಪಿಯು ನಿರ್ಗಂಧರ ಚತುರುಷವು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಅದು ನಿರ್ಗಂಧ ನಾಥಪುತ್ರನ (ವಹಾಪಿರ), ದರ್ವವೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದೆ ಈ ಚತುರುಷವು

ದ್ರವವು ಸಂಭ್ರಮದ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ನಾಥನ ಪರಿಚಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ, ಯು ಹೆಂಡರಿ ಜೈನ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ ಚತುರ್ವಿಧ ಉಲ್ಲೇಖ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ನಾಥನಿಷ್ಠೆಯೇ ಇದೆ. ಮಹಾಪುರನ ಸಂಭ್ರಮದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ಮಹಾಪುರನ ಐದು ಪ್ರತಿಗಳ ಸಂಸ್ಥಾಪಕನಿಂದ ಹೇಳಿದೆ, ಬೌದ್ಧ ದ್ರವವು ಕೆಲವು ದಿನ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ತಕ್ಷಣವೇ ಆಚರಣೆಗಳಿಗೆ ಉದಾ: ಉತ್ತರೇಷ್ಠ (ಮಹಾಪುರ ೨,೧,೧), ವರ್ಷವಾಸ (ಮ, ೩,೧,೧). ಇವು ಕೂಡ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ನಾಥನ ಪರಿಚಯವಾಗಿರಲಿಕ್ಕೆ ಬೇಕು. ಬದ್ಧನನ್ನು ಯಾವ ಶ್ರವಣ ಸಾಧನಗಳ ಸುವರ್ಣನಿಂದ ಗ್ರಂಥಗಳೂ ಹೇಳುತ್ತವೆಯೇ ಅವರಿಗೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ನಾಥನ ಪರಿಚಯವೆಂದೇ ಮನುಷ್ಯಗಳಿಗೆ ತಿಳಿದು

ತೀರ್ಥಂಕರವರ್ಧಮ ಮಹಾಪುರ :-

ಬಿಗುವನ ಮಹಾಪುರನ ಜೈನರ ಅತಿಮ ತೀರ್ಥಂಕರನ. ಇವನ ತಂದೆ - ತಾಯಿಯು ಇಪ್ಪತ್ತ ಮೂವನೇ ತೀರ್ಥಂಕರನಾದ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ನಾಥನ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಅನುಯಾಯಿಗಳಾದ ಜೈನಗಳಿಗೆ (ಆಚಾರಂಗ ೩, ಬಾವ ಜೀವಿಕಾ ೩, ಸೂತ್ರ ೪೦೧) ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತದೆ ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಅವನ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಾದ ವಿಲಾಸವು ದ್ರವವನ್ನು ಗ್ರಹಣಮಾಡುವುದಾದರೆ, ತರುವಾಯ ಕೇವಲ ಜ್ಞಾನಿಯು ವಿಲಾಸವನ್ನು ಛೇದಿಸುವುದು ಉಚಿತವೆಂದು ಮನುಷ್ಯನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. (ಆಚಾರಂಗ ೨, ೧೫, ೧೦೧೩). ಮಹಾಪುರನ ತಂದೆಯು ಸಿದ್ಧಾಂತನ ಕುಂಡಲರದ ರಾಜನಾಗಿದ್ದನು. ಅವನ ತಾಯಿಯು ತ್ರಿಶಲರಾದೆ ಮುಖ್ಯವಾದವರು ರಾಜನಾದ ಜೀವಿಕನವು, ಇನ್ನೊಂದು ಪರಿಚಯ ತ್ರಿಶಲರು ಜೀವಿಕನ ತಂದೆಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತದೆ ಅವನ ತಂದೆಯು ಗೋತ್ರವು ನಾರು, ನಾಥ, ನಾತ (ಸಂಸ್ಕೃತ ಜ್ಞಾತೃ) ಎಂದಿತ್ತು ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಬೌದ್ಧ ಪಾಲಿ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ನಾತಕುತ್ರ ಎಂಬ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿತ್ತು. ಬಿಗುವನ ಜನ್ಮಸ್ಥಾನವು ಕುಂಡಲರವರು ಹೇಳಿದೆ. ಈ ಮುಖ್ಯವಾದವರು ಜೈನ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿಯು ಉತ್ಪನ್ನವಾದಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ದಿಗಂಬರ ಸಂಪ್ರದಾಯವು ನಾಂದಾಕ್ಕೆ ಸೇರಿರುವುದರಿಂದ ಕುಂಡಲರವನ್ನು ಬಿಗುವನ ಜನ್ಮಸ್ಥಾನವೆಂದು ಮನುಷ್ಯರು ಬುದ್ಧಿ. ಶ್ವೇತಂಬರ ಸಂಪ್ರದಾಯವು ಮಂಗಳ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಲಘು ಆದ ನೆರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕ್ಷತ್ರಿಯ ಕುಂಡಲರವನ್ನು ಈ ತೀರ್ಥಂಕರನ ಜನ್ಮಭೂಮಿಯೆಂದೂ ಗೌರವಿಸುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಜೈನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಉತ್ತರ ಲಘು ಲಘು ಈ ತೀರ್ಥಂಕರನ ಜನ್ಮಭೂಮಿಯೆಂದೂ ಗೌರವಿಸುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಜೈನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಉತ್ತರ ಲಘು ಲಘು ಈ ತೀರ್ಥಂಕರನ ಜನ್ಮಭೂಮಿಯೆಂದೂ ಗೌರವಿಸುತ್ತದೆ

ಸಂಭ್ರಮಿಸಿದ ಸ್ಥಳ ಜೊತೆಗೂ ಇವೆರಡೂ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಎರಡೂ ಪರಂಪರೆಗಳಿಗೆ
ಅನುಸರಿಸಿದಾಗ ವಂತನ ಜನ್ಮಬಿಂಬವಾದ ಕುಂಡಲಪುತ್ರ ಮಹಾದೇವ ದೇವ ದಲ್ಲಿದೆ (ಕೃ. ೨,೪ ; ಉ.ಪು
೨೪,೨೫೧). ಇದೇ ಕಾರಣವಾದ ಭಗವಾನ್ ಮಹಾಶಿರನನ್ನ ಮಹಾ ಪುತ್ರ, ಮಹಾ ಸುಕುಮಾರ
ಮೊದಲಾದ ಉಪನಾಮಗಳಿಂದ ಸಂಭೋದಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅವನು ಕುಮಾರ ಕಾಲದ ಮೂರು
ವರ್ಷಗಳ ಮಹಾದೇವ ದಲ್ಲಿದ್ದು ಕೆಳದವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಹಾ ಸೀಮೆಯ ಪ್ರಾಚೀನ
ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಚಾರಿತ್ರ ನಿಶ್ಚಿತಗೊಂಡಂತೆಯೇ ಇದೆ. ಅರ್ಥಾತ್ ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಹಿಮಾಲಯ, ದಕ್ಷಿಣಕ್ಕೆ
ಗಂಗಾನದಿ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಕೌಶೀ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮದಲ್ಲಿ ಗಂಡಕಿ ನದಿಗಳ ಮಧ್ಯಭಾಗದ ಮಹಾ
ದೇವ ದೇವತೆ. ಆದರೆ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರ - ಮಹಾ ಮಹಾದೇವ ದಲ್ಲಿ ಜನ್ಮ ಸ್ಥಳವೆಂದು ಮನಿಸಲ್ಪಡುವ
- ಎರಡೂ ಸ್ಥಾನಗಳು - ಕುಂಡಲಪುತ್ರ ಮತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರ ಕುಂಡಲ ಗಂಗರು ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ; ಅವು
ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಅಪ್ಪ ಮಹಾದೇವ ದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಮಗದದ ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ ಮಹಾಶಿರನ
ಜನ್ಮಬಿಂಬಿಯ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಗಂಡಕಿ ನದಿಯ ಹತ್ತಿರದ ದೇವ ದೇವತೆ ಇದೆ. ಗಂಡಕಿಯು
ಉತ್ತರ ಚಾರಿತ್ರ ನದಿಯಾಗಿದೆ. ಅದು ಹಿಮಾಲಯದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿ, ಸೀಮಾನುಕ್ರಮದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಗಂಗಿಗೆ
ಕೂಡುತ್ತದೆ; ಇದು ಗಂಗಾನದಿಯ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಂಭವವು; ಮಹಾಶಿರನನ್ನ ಆಗುವ ಗಳಲ್ಲಿ
ಅನೇಕ ಕಡೆಗೆ ಬಿಸಾಳಿಯು (ವೈಶಾಲಿಯು) ಎಂಬ ಉಪನಾಮ ಸಹಿತ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ. (ಸೂಕ್ಯ. ೧೨ ;
ಉತ್ತರ. ೬). ಇದರಿಂದ ಅವನು ವೈಶಾಲಿಯು ನಗರದಿಂದ ಸುಮಾರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೇಗೆಂದರೆ ಕೌಶಲ
ದೇವ ದವನಾದುದರಿಂದ ಭಗವಾನ್ ಋಷಿಬಿಂಬವನ್ನ ಅನೇಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ, ಕೋಸಲಿಯ (ಕೌಶಲಿಯು)
ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಡಾ. ಹಾನನ್ ದು ಪೇಷಬಿ ಮೊದಲಾದ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿದ್ವಾಂಸರು
ವೇದಾಂಗವಾದ ಪರಂಪರೆಯು ವನ್ನಿಸಿದ ಎರಡೂ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನಾದರೂ ಮಹಾಶಿರನ ನಿಜವಾದ
ಜನ್ಮಬಿಂಬಿಯೆಂದು ಸ್ಥಿರೀಕರಿಸಲು ಸಂದೇಹವು ಇಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಅವರು ವೈಶಾಲಿಯೇ ಮಹಾಶಿರನ
ಜನ್ಮಬಿಂಬಿಯೆಂದು ವಿಚಾರದಿಡೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದ ವೈಶಾಲಿಯು ಈಗಿನ ತಿರುಹುತ
ಮಂಡಲದ ಮುಜ್ಜರಪುತ್ರ ಬೆಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಬಸಾಡ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದ ಸಮೀಪದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿರಬಹುದು
ಪುರಾತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರುಗಳಿಂದ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ರಾಜಾ ಪಾಲನ ಗುಡ್ಡದ ವೇಲಿನ ಕೋಟೆ ಎಂದು
ಹೇಳಲಾಗುವ ಸ್ಥಳವು ಈಗಲೂ ಇದೆ. ಈ ಸ್ಥಾನದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ, ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಮಹಾಶಿರನ
ಜನ್ಮಬಿಂಬಿಯ ಮೆರುಡು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾದ ಸಂಗತಿಗಳೆಲ್ಲ ಉಚಿತರೂಪದ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ಇದರ ಸುಖದಲ್ಲೇ ಈಗಲೂ ಗಂಡಕಿ ನದಿಯ ಹೆಯು ತ್ರಿದಿ ಅದು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಸಾಡದ
ತೀರ ಸುಖಪಕ್ಕಿಹ ಯುತ್ತೀರ ಬೀಕಿಂದು ಸುಭವನಿಯ ಮಿದು ತೀರು ತ್ರಿದಿ, ಬಗವಂತನ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ನದು
ಮೊದಲ ರಾತ್ರಿ ಯು ನ್ನ ಕುವ ತರ ಗ್ರಾಮ ದಲ್ಲಿ ಕಳಿದ್ದು ನ. ಆ ಗ್ರಾಮ ತು ಈಗ ' ಕವನಭವತ ' ಎಂಬ
ಹೆಸರೊಡ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಮೆ. ಬಗವಂತನು ಪ್ರಥಮ ಪಾರಣಿಯು ನ್ನ ಕಿಶ್ಲಾಗ ಸ್ನೇಹಿತ ದಲ್ಲಿ ಪಾಡಿದ್ದು ನ. ಆ
ಸ್ಥಾನ ತು ಇದಿನಿಂದ ಕಿಶ್ಲೂ ಆ ಗ್ರಾಮ ವಾಗಿದ್ದ ರಿಶ್ಚುರು ಒಪಿನಲ್ಲ. ವಣಿಭ್ಯ ಗ್ರಾಮ ದಲ್ಲಿ, ಬಗವಂತನ
ತನ್ನ ಪ್ರಥಮ ವಳಿಗಳ ವಾಸ - ವರ್ಷಾರೋಗ ವನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಹಲ ತು ಚೌತುವ ತಸುಗಳನ್ನು
ಕಳಿದ್ದು ನ. ಅದನೇ ಈಗ ಬನಿಯ ಗ್ರಾಮ ಮಿದು ಕಿರಿರುಲಾಗ ತ್ರಿದಿ ಲಿಚ್ಚಿಗಿ ಣದ ಆದಿನಾರು ಕನದು
ಬೀಟಕ ರಾಜನು ಇದೇ ವೈಶಾಲಿಯನ್ನು ತನ್ನ ರಾಜದಾನಿಯ ನ್ನಾಗಿ ವ ವರ್ಷಾರಾಡಿದ್ದ ನಿಯ ಸಂಗತಿಯು ನ್ನ
ಇಹಾ ವಸುತು ಈಗಾಗಲೇ ಸ್ಥಿತಿ ಕಂಡಿದೆ. ಬಗವಂತನ ತಂದೆರು ಕಿಶ್ಲೂ ಗೋತ್ರ ತು ಕಶ್ಚಪವಾಗಿತ್ತು :
ತಾಯಿ ಯು ಗೋತ್ರ ತು ವಶಿಷ್ಠ ಮಿದಿತ್ತು. ಈ ಎರಡೂ ಗೋತ್ರಗಳೂ ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುವ ಜಠರಿಯಾ
ಎಂಬ ಹೆಸರು ಜಾತಿಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಇದೂ ನೋಡಲು ಸಿಗು ತ್ರಿದಿ ಅದರಿಂದ ಈ ಜಾತಿಯ ಜ್ಞಾತೃವರದ
ಆದು ನಿಕ ಪ್ರತಿನಿದಿಯ ವಾಗಿದ್ದ ರಿಶ್ಚುರು ಒಪ್ಪಿ ಮಿದು ಕಿಲ ತು ಜನ ಮಿದ್ವಾಂಸ ರ ಸ್ಥಿತಿ ಕಿಶ್ಲೂ ತ್ರಿ.
ಪ್ರಾಚೀನ ವೈಶಾಲಿಯು ಸುಖಪದಲ್ಲಿದೇ ವಾಸು ಕುಂಡಮಬಹೆಸರು ಒಂದು ಗ್ರಾಮವಿದೆ. ಅಲ್ಲಿಯು ನಿವಾಸಿಗಳ
ಪರಂಪರಾನುಗತವಾಗಿ ಒಂದು ಸ್ಥಾನ ತು, ಬಗವಂತನ ಜನ್ಮ, ಬೂವಿಯೆಂದೂ ಮನಿಸು ತ್ರ ಬುದಿದ್ದು ರಿ
ಇದೇ ಫು ಜ್ಞಾಪಾದಿದ ಆ ಸ್ಥಾನದ ಮಲ' ಎಂದೂ ರಿಂಟಿ - ಕುಂಟಿಗಳನ್ನು ಅವರು ಹೆಂಡಿಲ್ಲ.
ಸುಖಪದಲ್ಲಿದೇ ಒಂದು ಪಿಲುವಾದ ಕುಂಡಮೆ. ಅದು ಈಗ ಮಜ್ಜಿ ಹೆಂಡಿಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕೃಷ್ಣಿ
ಉಪಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ವೈಶಾಲಿಯು, ಬೂವಿಯು ನ್ನ ಆಗದು ಶೇಧಿಸುವಾಗ ಒಂದು ಪ್ರಾಚೀನ
ಮುದ್ರಿರು ಲಲಬಿಸಿದೆ. ಅದರ ಮಲ' ವೈಶಾಲೀ ನಾವು ಕುಂಡ' ಎಂಬ ಉಲ್ಲೇಖವಿದೆ. ಈ ಮ್ಲ
ಪ್ರವಣಗಳ ಆದಾರದಿಂದ ಹಂ ಜನ ಮಿದ್ವಾಂಸ ರ ಇದೇ ವಾಸು ಕುಂಡು ನ್ನ ಪ್ರಾಚೀನ ಕುಂಡು
ಮೆಂದೂ ಮಹಾಪಿರನ ನಿಜವಾದ ಜನ್ಮ, ಬೂವಿಯೆಂದೂ ಸ್ಥಿತಿ ಕಂಡಿದ್ದು ರಿ. ಇದರ ಆದಾರದಿಂದ ಈ
ಪ್ರದೇಶ ವನ್ನು ಚಾರ ರಾಜ್ಯ ಸುರಹರ ತು ತನ್ನ ಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕೊಂಡು, ಇಲ್ಲಿಯೇ ಮಹಾಪಿರನ
ಸ್ಥಾರಕ ಮನ್ನು ನಿರ್ವಿಸಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅರಣ್ಯ ವಾದಿ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ರ ಚಿದ ಶಿಲಶೇಖರದಲ್ಲಿ ಬಗವಂತನ
ಜನಿಸಿದ ಪ ಮ್ಲ, ಬೂವಿಯು ಇದೇ ಎದು ಸ್ವಪ್ನ ವಾಗಿ ಘೋಷಿಸಿದೆ. ಇದೇ ಸ್ಥಳ ಸುಖಪದ್ಧಿ ಚಾರ
ರಾಜ್ಯ ಸುರಹರ ತು ಪ್ರಾಕೃತಜೈನ ಮಿದ್ವಾಂಸ ರ ವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ನ್ನಿರು ವನ್ನು ಪಾಡಿದೆ.

ಮಹಾಪಿರನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಕೆಲವು ದೃಶ್ಯ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಒಂದು ದಿನದಲ್ಲೇ ದಿಗಂಬರ ಹಾಗೂ ಶ್ವೇತಂಬರ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ದಿಗಂಬರ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಅವನು ಮೌನವಾಗಿ ವರ್ಷವಿಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಆದರೆ ಶ್ವೇತಂಬರ ಪರಂಪರೆಗೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಅವನು ಮೌನವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ; ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಅವನಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಪುತ್ರಿಯೂ ಕೂಡ ಜನಿಸಿದ್ದಳು. ವಿಲಾಸಿನಿ ಅವನ ಪುತ್ರಿಯಾದ ಜಾಹನವಿಯೂ ಕೆಲಕಾಲ ಅವನ ಜೊತೆಗಿದ್ದಳು. ಪುತ್ರಿಯಾಗುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಿಗಂಬರ ಪರಂಪರೆಗನುಸರಿಸಿ ಅವನು ಸುಮ್ಮನೆ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಲಿಸಿ ದಿಗಂಬರ ರಾಜ್ಯದಾರನಾದನು. ಆದರೆ ಶ್ವೇತಂಬರ ಪರಂಪರೆಯವರಾದ ಅವನು ಪುತ್ರಿಯ ಜೊತೆಗಿದ್ದಾಗಿನಿಂದ ಹೊರತು ತಿಂಗಳ ವರೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಸ್ತ್ರಗಳನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ನಂತರ ಅವನು ಅಡಲಿಸಿಕೊಂಡನು. ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ತಪಸ್ಸುಗಳಿಂದ ತರುವಾಯ ಅವನು ಋಷಿಗಳಾದ ನಮೋ ಶಿವರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದನು. ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಮೌನವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ದುರ್ಮೇಯವಾದವನಾದ ಅವನು ತನ್ನ ತೀರ್ಥವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದನು. ಈ ಸಂಗತಿಯು ಎರಡೂ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅವನು ಪುತ್ರಿಯ ಉಪದೇಶವನ್ನು ದಿಗಂಬರ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗನುಸರಿಸಿ ರಾಜಗೃಹದ ಮೇಲೆ ಬಂದನು. ಆದರೆ ಅದೇ ಶ್ವೇತಂಬರ ಪರಂಪರೆಗನುಸರಿಸಿ ಪಾವನಗರದ ಸಮೀಪದ ಒಂದು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಡೆದನು. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಠವಿದೆ. ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ. ಎರಡೂ ಪರಂಪರೆಗಳಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನಿರ್ಮಾಣವು ಎಷ್ಟು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಈ ಸ್ಥಳದ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿದ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಸುಮಾರು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮುನ್ನೆಡೆಯಾಗಿದೆ. ಮುನ್ನೆಡೆಯಾಗಿದೆ. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದು ಭವ್ಯವಾದ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಿದೆ.

ಮಹಾಪಿರನ ಸಂಘ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಉಪದೇಶ :-

ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಮಹಾಪಿರನ ತನ್ನ ಅನುಯಾಯಿಗಳನ್ನು ಮುನ್ನೆಡೆಯಾದ, ಶ್ರೀ ಬಹು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಮಹಾ ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ವಿಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭಜಿಸಿದನು. ಮೊದಲನೆಯ ಎರಡು ವಿಭಾಗಗಳ ಗೃಹಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ ಪರಿವ್ರಾಜಕರು ; ಉಳಿದವರಾದ ಗೃಹಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದರು. ಇದಕ್ಕೇನೇ ಅವನನ್ನು ಚಿಂತಿಸಿದ ಸಂಘವೆಂದು

ಮಹಾಪಿರ ನನಿರ್ವಾಣ ಕಾಲ :-

ಜೈನ ಪರಂಪರೆಗೆ ನಾನು ಸಹಿ ಮಹಾಪಿರ ನನಿರ್ವಾಣಫಲ ಷ್ಠಿ ವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಫಲ ವದಲಿ ೪೭೦ ವರ್ಷ ಅಥವಾ ಶಕ ಕಾಲದ ಫಲ ವದಲಿ ೭೦೫ ವರ್ಷ ಐದು ತಿಂಗಳ ಗಳಲ್ಲಿ ಆಯಿತು. ಈ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕ್ರಿಶ್ಚ. ಫಲ ವ ೫೭೭ ವರ್ಷ ಆಗುತ್ತದೆ ಈ ಮಹಾಪಿರ ಸಂವತ್ಸರಕ್ಕೆ ಈಗಲೂ ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿದೆ. ಗುಂಠ ಹಾಗೂ ಶಿಲಾಲೇಖಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪರಂಪರೆಯು ಐದು ಆರನೆಯ ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ನೋಡಲು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂದಿಹ ಉತ್ಪನ್ನ ಪಾಠವ ಸುಗತಿಯೊಂದ ಹೇವ ಚಂದ್ರನ ಪರಿಷ್ಕೃತ ಪರ್ವದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿರುವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಮಹಾಪಿರ ನಿರ್ವಾಣದಿಂದ ೧೫೫ ವರ್ಷಗಳ ಉರುಳಿದ ವೆಲೆ ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ (ಮೌರ್ಯ) ರಾಜನಾದನು. ಇನ್ನು ಚಂದ್ರಗುಪ್ತನಿಂದ ಷ್ಠಿ ವ ವದಲಿ ನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ೨೫೫ ವರ್ಷಗಳ ತರುವಾಯ ದ್ವಂದ್ವ ಸರ್ವತ್ರ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದ ವೆಲೆ ಪಿರ ನಿರ್ವಾಣದ ಸವರುಳು ಷ್ಠಿ ವ ನಂದ ೨೫೫+೧೫೫=೪೧೦ ವರ್ಷ ಫಲ ವ (ಕ್ರಿಶ್ಚ ಫಲ ೫೭೭) ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಯಿತು. ಉಪಯೋಗ, ಚಾರ್ಪಣೆಯಿಂದ ಹೊದಲಾದ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಇದೇ ಆಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಪುರಾವೆಗಳಿವೆ. ಚಾರುಣ್ಯವು ನ ಪತ್ರ :- ಪಿರ ನಿರ್ವಾಣದ ತರುವಾಯ ೪೭೦ ವರ್ಷಗಳ ಕಳೆದ ವೆಲೆ ಷ್ಠಿ ವ ನ ಜನ್ಮವಾಯಿತು. ಅವನ ೧೮ ವರ್ಷನಾದ ವೆಲೆ ರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕವಾಯಿತು. ರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕದಿಂದ ಅವನ ಸಂವತ್ಸರ ಆರಂಭವಾಗಿದೆ. ಅದ ವೆಲೆ ಷ್ಠಿ ವ ಸಂವತ್ಸರ ೪೭೦+೧೮=೪೮೮ ವರ್ಷ ಫಲ ವ ಪಿರ ನಿರ್ವಾಣ ಕಾಲವೆಂದು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ದೀಕು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ಎರಡು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳ ಬ್ರಾಂತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿವೆ. ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಜೈನ ಉಲ್ಲೇಖಗಳಿಂದ ಹೀಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ :- ಷ್ಠಿ ವ ನ ಜನಿಸಿದ ದೊಡ್ಡ ವರ್ಷಗಳಾದ ವೆಲೆ ಅಭಿಷೇಕನಾದನು. ಮುಂದೆ ಅವನ ಅರವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯವಾಳಿದನು. ಅವನ ಸಂವತ್ಸರ ಅವನ ಮೃತ್ಯುವಿನಿಂದ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ೪೭೦ ವರ್ಷಗಳ ಫಲ ವದಲಿ ಪಿರ ನಿರ್ವಾಣಫಲ ಆಗಿದೆ.

ಪಿರ ನಿರ್ವಾಣ ಕಾಲದಿಂದ ೭೦೫ ವರ್ಷ ೫ ತಿಂಗಳ ಕಳೆದ ವೆಲೆ ಶಕ ಸಂವತ್ಸರದ ಪ್ರಾರಂಭವೆಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರ ಕಾರಣವೆಂದರೆ :- ಮಹಾಪಿರ ನನಿರ್ವಾಣಫಲ ಕಾರ್ತಿಕ ಮಹನಾದ ಅವನ ವಾಸಕ್ಕೆ ಆಯಿತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಚಲಿತವಿರುವ ಪಿರ ನಿರ್ವಾಣ ಸಂವತ್ಸರಕ್ಕೆ ಕಾರ್ತಿಕ ಶುಕ್ಲ ಪುಷ್ಯದಿಂದ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ ಅಂದಿನಿಂದ ಸುಮಾರು ಐದು ತಿಂಗಳ ಗಳ ತರುವಾಯ ಜೈತ್ರ ಶುಕ್ಲ

ಪ್ರತಿ ಪದ್ಮಿನಿ ದು ಶಕ ಸಂವತ್ಸರ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ ಶಕ ಸಂವತ್ ೨೦೫ ರಲ್ಲಿ ರಚಿತವಾದ ಜಿನ ಸೇನಕೃತಸಂಸ್ಕೃತಹ ಡುಲ ಕ್ರಾಂತಿಯಲ್ಲಿ ವಿರನಿರ್ವಾಣದ ವರ್ಣನೆಯು ಬರುತ್ತದೆ: ಮಹಾಪಿರನ ನಿರ್ವಾಣ ಹೊಂದಿದ ಪಿಲ ಅವನ ನಿರ್ವಾಣ ಭೂಮಿ ಡು ಮ ಪಾವಾನ ಗಿರುಲ್ಲಿ ದೀಪ್ತಿ ಲಕ್ಷವವನ್ನು ಆಚರಿಸಲಾಯಿತು. ಅಂದಿನಿಂದಲೇ ಬಾರತದಲ್ಲಿ ಆ ತಿಥಿಗೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ದೀಪ್ತಿ ಲಕ್ಷವವನ್ನು ಆಚರಿಸುವ ಪರಿಪಾಠಕ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಈ ದಿನ ಜೈನ ಸಮಾಜವರು ನಿರ್ವಾಣೋತ್ಸವವನ್ನು ದೀಪವಾಚಿಯಿಂದ ಆಚರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಭಗವಾನ್ ಮಹಾಪಿರನ ಪೂಜೋತ್ಸವವನ್ನು ಪೋಷಾ ರೀತಿಯಿಂದ ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಾರೆ. ದೀಪಾವಳಿಯ ಉತ್ಸವ ಭಾರತದ ತುಂಬೆಲ್ಲ ನಡೆಯುತ್ತದೆ; ಅದು ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾಗಿದೆ. ಎದರ ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಾಂಥಿಕ ಉಲ್ಲೇಖಗಳು ಇದನ್ನುಳಿದು ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಎದ್ದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಗೌತಮ ಕೀರ್ತಿ ಸಂವಾದ :-

ಮಹಾಪಿರನ ನಿರ್ವಾಣದ ತರುವಾಯ ಅವನ ಶಿಷ್ಯರಾದ ಗೌತಮ, ಸುದರ್ವ ಮತ್ತು ಜಂಬೂಸ್ಥಿ ಪಿ ಈ ಮೂವರು ಕ್ರವದೊಡ ಜೈನ ಸಂಘದ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿದರು. ಇವರ ಕಾಲಕ್ರಮ ಕ್ರವದೊಡ ೧೨+೧೨+೩೮=೬೨ ವರ್ಷ ಇತ್ತು. ಇಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ಆಚಾರ್ಯ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ಡು ಮ ಭೇದವು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಲೂ ಈ ಮೂವರು ಗಣದ ರಂಗೂ ಕೀವಳಿ ಎಂಬ ಸಂಜ್ಞೆ ಸಾರ್ಥಕವೆಂದು ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ ಆದರೆ ಇವರ ತರುವಾಯ ಆಚಾರ್ಯ ಪರಂಪರೆಯಲ್ಲಿ ದಿಗಂಬರ ಮತ್ತು ಶ್ವೇತಂಬರ ಎಂಬ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಭೇದಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ ಅದರಿಂದ ಈಗ ಬಿನ್ನ ಬಿನ್ನ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಭೇದದ ಬೀಜವು ಅಂದಿನಿಂದಲೇ ಮೂಳೆಕಿ ಒಡೆಯಿತೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಭೇದದ ಕಾರಣ ವಿಷಯವೆನಿಸುವ ಒಂದೆಡೆ ಉತ್ತರಾದ್ಯಯನ ಸೂತ್ರದ ಕೀರ್ತಿ-ಗೋಯವ ಸಂವಾದ ಎಂಬ ಶ್ಲೋಕವು ಅದ್ಭುತವೆನಿಸಿದಲ್ಲಿ ನವಗೆ ನೋಡಲು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಅದರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುವ ಸಂಗತಿಯೆಂದರೆ:-ಡು ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಗವಾನ್ ಮಹಾಪಿರನ ತನ್ನ ಅಜೀಲಕ ಅಥವಾ ನಿಗ್ರಂಥ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದನೋ ಆಗ ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥನ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಪ್ರದಾಯವು ಪ್ರಚಲಿತವಾಗಿತ್ತು. ಸ್ವತಃ ಭಗವಾನ್ ಮಹಾಪಿರನ ತಂದೆ ತಾಯಿಯರು ಇಡೀ ಪಾರ್ಶ್ವ ಸಂಪ್ರದಾದ ಅನುಯಾಯಿಗಳಾಗಿದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಸಂಪ್ರದಾಯದಿಂದಲೇ ಭಗವಾನ್

ಮಹಾಪಿರನು ಪ್ರಬಾಷಿತನಾಗಿದ್ದನು. ಉತ್ತರದ್ವಯವು ನದಿವಲಿ ಅಲ್ಲೇವಿವಿಧ ಪ್ರಕಟಾಕೃತಿಸುಯ್ಯ
 ಮಹಾಪಿರನು ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಅಧಿನಾಯಕನು ಗೌತವನಾಗಿದ್ದಾಗ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ನಾಯಕನು
 ಶ್ರವಣಕೀರ್ತಿಸುವವನಾಗಿದ್ದನು. ಈ ಇಬ್ಬರೂ ಗಣದರರಬೆಟ್ಟಿರುಂಶ್ರಾವಿಸಿಕ್ರೂರಧಿ ಆಯಿತು.
 ಆಗ ಇಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ವಿಚಾರಕ್ರಮವಾಯಿತು:- ಸಂಪ್ರದಾಯವು ಒಂದೇ ಇದ್ದೂ ಕೂಡ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯನಾಥ
 ಸಂಪ್ರದಾಯವು "ಚಾಲುಚ್ಚಾವ"ದ ವರ್ವಿಂದೂ ವರ್ವವು ಮನಸಂಪ್ರದಾಯವು "ಪಂಚಕ್ರಮ"ವೆಂದೂ
 ಹೇಳಲು ಕಾರಣವೇನು? ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯನದವರ್ವು ಸಂತರೀಶ್ವರಹಗೂ ವರ್ವವು ಮನದ
 ಅಜೀಲಕದವರ್ವವಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಇವೆರಡೂ ಒಂದೇ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿರಲ್ಲಿದ್ದರೂ
 ಎರಡರಲ್ಲಿಯೂ ಷೇಷತೆ ಕಾರಣವೇನು? ಕೀರ್ತಿಸುವವನು ಈ ಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದಾಗ
 ಗೌತವ ಗಣದರನು ಉತ್ತರ ಹೇಳಿದ್ದು ಹೀಗಿದೆ:- ಷುಷ್ಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮನುಷ್ಯನು ಸುರಳಹಾಗೂ
 ಜಡ[ಖಜ ಜಡ]ನಾಗಿರುತ್ತಿದ್ದನು. ಪಶ್ಚಿಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಕ್ರವತ್ತು ಜಡ; ಆದರೆ ವಧ್ಯಮ ಕಾಲದ
 ಜನರು ಸುರಳಹಗೂ ತಿಳುವಳಿಕೆಯವರು (ಖಜಪ್ರಾಚ್ಛ) ಇದ್ದರು. ಅದರಿಂದ ತುರತನ ಜನರಿಗಾಗಿ
 ದವರ್ವದಶೋದಕ್ರಕಿಶಿವನಿಸಿತ್ತು. ಪಶ್ಚಿಮ ಕಾಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಅದರ ಅನುಪಾಲನ್ಯುಲಕ ತಾಪನಿಸಿತ್ತು.
 ಆದರೆ ವಧ್ಯಮಕಾಲದ ಜನರಿಗಾಗಿ ದವರ್ವಶೋದಹಾಗೂ ಅದರ ಪಾಲನೆಗಳು ಸುರಳವೆನಿಸಿದುಕ್ರ. ಇದೇ
 ಕಾರಣದಿಂದ ವೇದಲನೇಯವನಿಷ್ಟು ಮತ್ತು ಅತಿವ ತಿರ್ಥಂಕರನಿಷ್ಟು ಪಂಚವೃತರೂಪ ಹಾಗೂ
 ನಡಮಿ ತಿರ್ಥಂಕರರು ಅದನ್ನು ಚಾರುರವ ರೂಪದಿಂದ ಸ್ಥಾಪಿತಗೊಳಿಸಿದರು. ಅಜೀಲಕ ಅಥವಾ
 ಸಾಂತರೀಶ್ವರ ವೇಷುಕ್ರ ಕೀವಲ ಜನತಿಯಲ್ಲಿ ಗುರುತಾಗಿ ನಿಯತಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ
 ಯುಧಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ವೇಷುಕ್ರ ಕಾರಣಭೂತವಾಗಿ ಜ್ಞಾನ, ದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಚಾರಿತ್ರ್ಯಗಳೇ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆಂದು
 ಅವನು ಹೇಳಿದನು. ಗೌತವ ಮತ್ತು ಕೀಶ್ವರವನು ವಧ್ಯಮಲ್ಲಿನಡೆದು ಈ ವತುಗತಿಗಳಿಂದ
 ಕೀಶಿಯು ಮಹಾಪಿರನು ಪಂಚವಹಾವೃತರೂಪದ ವರ್ವವನ್ನಸ್ಥಿಕೀರಿದನೆಯು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ ಆದರೆ
 ಅವರಲ್ಲಿ ವೇಷುದ ಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ನಿರ್ಣಯವಾಯಿತೆಂದು ತಿಳಿದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಲಾಗಲ್ಲ.
 ಸಾವು ವ್ಯವಾಗಿ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಜೀಲಕತ್ವ ಮತ್ತು ಅಪ್ಪವಸ್ತುತ್ವದ ಸಂಗತಿಯೂ ಅವರವು
 ಇಚ್ಛಾನು ಸಾರಗ್ರಹಣಮುಪವು ವತುಸ್ಥಿಕೀಕಾರವಾಗಿರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕನುಸರಿಸುವ ಗೆ ಸ್ಥವಿಕಲ್ಪ ಮತ್ತು
 ಜಿನಕಲ್ಪದ ಉಲ್ಲೇಖವು ಲಭಿಸುತ್ತದೆ ಸ್ಥವಿಕಲ್ಪವು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯಪುರುಷರು ಅಪ್ಪವಸ್ತುದಾರಣಾರೂಪವನ್ನು
 ಮನ್ನಿಸಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಜಿನಕಲ್ಪವು ಸಂಪೂರ್ಣ ಅಜೀಲಕ ರೂಪ ಮಹಾಪಿರನು ಪಂಚವಿರುನ್ನಸ್ಥಿಕೀರತು.

ಆದರೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಎರಡು ಪ್ರಕಾರದ ಪದ್ಧತಿಯೂ
ಹಂಪಲದವರಿಗೆ ನಡೆಯುವ ಸಂಭವವಿಲ್ಲ. ವಸ್ತುವಾದವು ಎರಡು ಸಹ ವಹಾವುತಿರುವಾಗಲೂ
ಬರುತ್ತದೆ? ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ನಿರ್ವಣ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ? ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಅದೇನು ಕಾರಣ
ಅವಶ್ಯಕತೆಯಾದರೂವನಿದೆ? ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.
ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಘರ್ಷದ ಮೂಲಸ್ಥಿತಿಗಳಾಗಿ ಮಹಾಪಿರ ನಿರ್ವಣದ ತರುವಾಯ ೬೨ ವರ್ಷಗಳ
ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಜಂಬೂದ್ವೀಪದ ನಾಯಕತ್ವದ ಮಗಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಘಟನೆಯಾದ್ದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ
ದಿಗಂಬರ ಪುರುಷರಿಗೆ ಮಹಾಪಿರ ನಿರ್ವಣದ ತರುವಾಯ ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದ ಮೂಲದ ಕೇವಲಿಗಳು;
ಜೈನ ಮೊದಲಾದವರು ಜನ ಶ್ರುತಕೇವಲಿಗಳು; ತಿರುಮಲಾರ್ಚನೆಯ ಮೊದಲಾದ ಹನ್ನೊಂದು ಜನ
ದಶತು ವರ್ಷದವರು; ನಕ್ಷತ್ರ ಮೊದಲಾದ ಐವರು ಏಕಾದಶ ಅಂಗದವರು; ಹಾಗೆಯೇ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯರು
ಮೊದಲಾದವರು ಲೋಕಾರ್ಚನೆಯ ಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕು ಏಕಾಂಗದವರು ಆಚಾರ್ಯರ ಮೂಲವಳಿಯು
ದೊರೆತ್ತದೆ ಈ ಎಲ್ಲವೂ ಆಚಾರ್ಯರ ಒಟ್ಟು ಕಾಲ ೬೨+೧೦೦+೧೦೩+೧೧೮=೩೮೩
ವರ್ಷಗಳೆಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ವೇತಂಬರ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಗಣನೆ:-

ಜೈನ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಶ್ವೇತಂಬರ ಪುರುಷರಿಗೆ ಪ್ರಚೀನತೆಗೆ ಉಲ್ಲೇಖಿತ ಕಲ್ಪಸಂಸ್ಕೃತಿ
ಸೇರಿದ ಸ್ಥಳದ ಮೇಲೆ ನೋಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಇಂದ್ರಬ್ರಹ್ಮಿ ಗೌತಮ ಮೊದಲಾದವರ ಹನ್ನೊಂದು ಜನ
ಗಣದವರ ಮೂಲಕ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ ಶ್ರವಣ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಉಲ್ಲೇಖಿತ ಕಾಲದ ಅದರಲ್ಲಿದೆ. ಈ
ಹನ್ನೊಂದು ಜನ ಗಣದವರ ಹನ್ನೆರಡು ಅಂಗ, ಹದಿನಾಲ್ಕು ಪುರ್ವ, ಈ ಎಲ್ಲ ಗಣಪತಿಗಳ
ದಾರಾಕಾರದಾಗಿದ್ದವು. ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಒಟ್ಟು ಶ್ರವಣ ಶ್ವೇತಂಬರ ಸಂಸ್ಥೆಯು ೪೨೦೦ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದು
ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ ಈ ಹನ್ನೊಂದು ಜನ ಗಣದವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಜನ ನಿರ್ವಣವು ಮಹಾಪಿರರ ಜೀವನದ
ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಿತ್ತು. ಕೇವಲ ಇಬ್ಬರು ಮತ್ತೆ ಇಂದ್ರಬ್ರಹ್ಮಿ ಗೌತಮ ಮತ್ತು ಆರ್ಯ ಸುದರ್ವ-
ಮಹಾಪಿರರ ತರುವಾಯ ಬದುಕಿದ್ದರು; "ಇಂದು ದುವಾಸೇ ಶ್ರವಣ ನಿಗ್ರಂಥನು ಪಿರರ
ಮತ್ತೊಂದಿದ್ದರೆ, ಅವನು ಆರ್ಯ ಸುದರ್ವನ ಶಿಷ್ಯನೇ ಆಗಿದ್ದಾನೆ- ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಉಳಿದ
ಗಣದವರ ದುವಾಸಂತಾನವು ಮುಂದುವರಿದು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ." ಮುಂದೆ ಸ್ಥಳದ ಮೇಲೆ ಆರ್ಯ

ಸುಧರ್ಮನಿಂದ ಆರಂಭಿಸಿ ಆರ್ಯ ಶಾಂತ್ಯ ನ ಪರಿಗಮನ ಮತ್ತು ಮನು ಜನ ಆಚಾರುಗಳು - ಶಿಷ್ಯ ಪರಂಪರೆನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಆರನೆಯ ಆಚಾರ್ಯನಾದ ಆರ್ಯ ರುಶೀಬದ್ರನಿಗೆ ಸಂಭವಿಸಿರುವ ಮತ್ತು ಬದ್ರವಾಹು ಎಂಬ ಇಬ್ಬರು ಶಿಷ್ಯರು, ಅವರು ಬಿನ್ನ ಬಿನ್ನ ಶಿಷ್ಯ ಪರಂಪರೆಗಳು ನಡೆದು ಬರುತ್ತವೆ. ಆರ್ಯ ಸಂಭವಿಸಿರುವ ನ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬತ್ತನೆಯ ಸ್ಥಾನದ ಆರ್ಯ ವಜ್ರಸೇನನ ನಾಲ್ಕನೇ ಶಿಷ್ಯನಾದ ನಾಲ್ಕು ಬಿನ್ನ ಬಿನ್ನ ಶಾಖೆಗಳು ಸ್ಥಾಪಿತವಾದವು. ಅಪುಗಳ ಹೆಸರುಗಳು ಅಪುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿತ ಆಚಾರ್ಯರ ಹೆಸರುಗಳು ನಾಳ, ಪುಮಿ, ಜಯಂತ ಮತ್ತು ತಾವಸು ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಆರ್ಯ ಬದ್ರವಾಹು ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಶಿಷ್ಯರು ತಮ್ಮ ಲಿಪಿ, ಕೀರ್ತಿ ವರ್ಷಿಕ, ಪೌಂಡ್ರವರ್ಷಿಕ, ಮತ್ತು ದಾಸೀ ಖಬಡಿಕಾ ಈ ನಾಲ್ಕು ಶಾಖೆಗಳು ಸ್ಥಾಪಿತವಾದವು. ಹೀಗೆ ಏಳನೆಯ ಸ್ಥಾನದ ಆರ್ಯ ಸ್ಥಾಪಕ ಬದ್ರನ ರೋಹ ಗುಪ್ತ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಶಿಷ್ಯನಿಂದ 'ತೇರಸು' ಶಾಖೆಯು ಉತ್ತರ ಬಲಿಸ್ಸಹ ಶಿಷ್ಯನಿಂದ ಉತ್ತರ ಬಲಿಸ್ಸಹ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಗಣಿತ ಉಪಯುಕ್ತ. ಇದಕ್ಕೆ ತುನಕಶಾಖಿಕ, ಸೌವರ್ಷಿಕ, ಕೋಡಂಬಾಕೊ, ಮತ್ತು ಬಯ್ಯನಗಿರಿ ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ಶಾಖೆಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾದವು. ಸ್ಥಾಪಕ ಬದ್ರನ ಎರಡನೆಯ ಶಿಷ್ಯನಾದ ಆರ್ಯ ಸುಹಸಿರು ಶಿಷ್ಯನಾದ ರೋಹಣಿಯಿಂದ ಉದ್ಭವ ಗೌಡ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು. ಇದರಿಂದ ವತ್ತಿ ಉದಯಜ್ಜಿಕಾ ಮೊದಲಾದ ನಾಲ್ಕು ಉಪಶಾಖೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿದವು; ನಗಬಾತ ಮೊದಲಾದ ಆರು ಕುಲಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾದವು. ಆರ್ಯ ಸುಹಸಿರು ತ್ರಿಗುಪ್ತನು ಬಹು ಶಿಷ್ಯನಿಂದ ಚಾರಣಾಣ್ಣಾ ಅದರ ಹಾರ್ಮು ಫಲಾಹಾರಿ ಮೊದಲಾದ ನಾಲ್ಕು ಶಾಖೆಗಳು ಒಡನೆಯ ಮುಂತಾದ ಏಳು ಕುಲಗಳು ಜನಿಸಿದವು. ಆರ್ಯ ಸುಹಸಿರು ರುಶೀಬದ್ರನ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಶಿಷ್ಯನಿಂದ ಉದ್ಭವವಾದಿಯ ಗಣಿತ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ತುನಕ ಚುಚ್ಚಿರು ಮೊದಲಾದ ಶಾಖೆಗಳು ಬದ್ರನು ಋಷಿ ಮುಂತಾದ ಮನು ಕುಲಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾದವು. ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಸುಹಸಿರು ಕಾರ್ಪುರ್ಯ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಶಿಷ್ಯನಿಂದ ಮೊದಲಾದ ಗಣಿತ ಉತ್ಪನ್ನವಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ಶ್ರಾಪ್ತಿಕ ಮೊದಲಾದ ನಾಲ್ಕು ಶಾಖೆಗಳೂ ಗಣಿತ ಮೊದಲಾದ ನಾಲ್ಕು ಕುಲಗಳು ಸ್ಥಾಪಿತವಾದವು. ಈತನ ಅನ್ಯ ಶಿಷ್ಯನಾದ ಋಷಿಗುಪ್ತನು ಬಹು ಶಾಖೆಗಳು ಸ್ಥಾಪಿತವಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಸವಾರ್ಯಿಕ, ಗೌತಮಾರ್ಯಿಕ, ವಾಸಿಷ್ಠಿಕ ಮತ್ತು ಸೇರಾಷ್ಟ್ರಿಕ ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ಶಾಖೆಗಳೂ ಋಷಿಗುಪ್ತ ಮೊದಲಾದ ನಾಲ್ಕು ಕುಲಗಳೂ ಉಂಟಾದವು. ಶಾಖೆಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಲ್ಲಿ ಕಿಲ ಕಿಲವೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನದೇವನ್ನಳಿದ ಗೋತ್ರ - ಬೇದಾನು ಸಾರ್ವಾ ಶಾಖೆ-

ಉಪಶಾಖೆಗಳು ಉಟಾದುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ ಸ್ಥಳಿ ಸುಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಕೆಳಗಿನ ಗಣನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಯಿತು. ಇದರಿಂದ ಉಚ್ಚನಾಗದೆ, ಮ್ಯೂದರ, ವಜ್ರ, ಮತ್ತು ವಜ್ರವಿಹ ಈ ನಾಲ್ಕು ಶಾಖೆಗಳು ಉತ್ಪನ್ನವಾದುವು. ಹಾಗೆಯೇ ಬಹುತೇಕ, ವಜ್ರತೀರು, ವಣಿಜ್ಯ ಮತ್ತು ಪಣ್ಣಿ ವಾಣಿಜ್ಯ ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ಕುಲಗಳು ರೂಪಗೊಂಡವು, ಈ ಪ್ರಕಾರ ಆರ್ಯ ಸುಹಸ್ವಿರು ಔಷ್ಣಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಶಾಖೆಗಳೂ ಕುಲಗಳು ಬಿನ್ನ, ಬಿನ್ನವಾಗಿ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದವು. ಬೇರೆ ಪ್ರಬೇದಗಳನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುವೆ. ಆರ್ಯ ಸುಸ್ಥಿತನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಬೇದಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದವು. ಮ್ಯೂದರ ಗೋಪುಲನಿಂದ ಮ್ಯೂದರ ಶಾಖೆಯು ನಿವೃತ್ತವಾಯಿತು. ಆರ್ಯದತ್ತನ ಔಷ್ಣಿಯಾದ ಶಾಂತಿಸೇನನು ಇನ್ನೊಂದು ಉಚ್ಚನಾಗದೆ ಶಾಖೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದನು. ಆರ್ಯ ಶಾಂತಿಸೇನನಿಗೆ ಶ್ರೇಣಿ, ತಾಪಸು, ಕುಚಿರ ಮತ್ತು ಋಷಿಪಾಲಿಕ ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ಔಷ್ಣಿಯಾದವು. ಇದರಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಆರ್ಯ ಸೈನಿಕ, ತಾಪಸಿ, ಕುಚಿರ ಮತ್ತು ಋಷಿಪಾಲಿಕಾ ಈ ನಾಲ್ಕು ಶಾಖೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡವು. ಆರ್ಯ ಸಿಹು ಗುರು ಔಷ್ಣಿಯಾದ ಆರ್ಯ ಶಿವಿಕನಿಂದ ಬ್ರಹ್ಮದೇವಿಕಾ ಹಾಗೂ ಆರ್ಯ ವಜ್ರನಿಂದ ಆರ್ಯವಜ್ರ ಶಾಖೆಗಳು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದವು. ಆರ್ಯವಜ್ರನ ಔಷ್ಣಿಯಾದ ವಜ್ರಸೇನ ಪದ್ಮ ಮತ್ತು ರಥ ಇವರಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಆರ್ಯನಾಳಿ, ಪದ್ಮ ಮತ್ತು ಜಯಂತಿ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಶಾಖೆಗಳು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡವು ಈ ವಿಧದ ಶಾಖೆ ಹಾಗೂ ಕುಲಗಳ ಜನರು ದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ, ಗೋತ್ರ, ಮೊದಲಾದ ಬೇದಗಳು ಇದ್ದವು. ಇವುಗಳ ಹೆಸರು ತಿಳಿಯುವುದು ಇನ್ನೇನು ವೈಷ್ಣವ್ಯ ತೆಗಳಿದ್ದ ಮೊದಲಾದ ಫುಣವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವ ಸಂದರ್ಭವು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲ ಕೆಲವು ಶಾಖೆ ಹಾಗೂ ಕುಲಗಳ ಹೆಸರುಗಳು ವಜ್ರನಿರುಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಮೂರ್ತಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳ ವಿಷಯ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಇವುಗಳ ಐತಿಹಾಸಿಕವು ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾಚೀನ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾಲಗಣನೆ :-

ಕಲ್ಪಸಂಕ್ರಮಣ ಸ್ಥಾನವು ಯಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಬೇಕಾದ ಆಚಾರ್ಯ ಪರಂಪರೆಯ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವು ನಿರ್ದೇಶಿತ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ವಜ್ರನು ಕೃತಿ ದೇವತೆಗಳ ಪುತ್ರ-ಶ್ರವಣಂಭು-ಸ್ತು ವೆಂಬ ಪ್ರಾಕೃತ ಪುತ್ರನು ಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಹತ್ವವು ಕೆಲ ನಿರ್ದೇಶಿತ ವ್ಯಕ್ತಿ ವಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದೆ:-ಯಾವ ರಾತ್ರಿ ಬಿಗವನ ಮಹಾಪಿರನ ನಿವಾಣನಾಯಿ ತೀರ, ಅದೇ ರಾತ್ರಿ ಯಲ್ಲಿ ಉಜ್ಜಯಿನಿಯಲ್ಲಿ ಚಂಡಪ್ರದ್ಯೋತ ರಜು ವೃತ್ತವಾಯಿತು : ಪಾಲಕರಜನ ಅಭಿಷೇಕವು ಆಯಿತು. ಈ

ಪಾಲಕ ರಾಜನು ಆಯುಷ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಮಠಾಹಾರಿಯಾದನು. ಆಗ ಕುಣಿಯ ಆ ರಾಜ್ಯವನ್ನು
ಪಾಟಲಿಪುತ್ರದಲ್ಲಿಂದೇ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿ, ೬೦ ವರ್ಷಗಳ ಆಳಿದನು. ಇದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗೌತಮ ೧೨,
ಸುಧರ್ಮ ೮, ಮತ್ತು ಜಂಬೂಸ್ವಾಮಿಗಳ ವರ್ಷಗಳ ವರಿಗೆ ಜೈನ ಸಂಘದ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು
ಯುಗಪ್ರದಾನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಪಾಲಕನ ರಾಜ್ಯಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಂತ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವ
ಪಾಟಲಿಪುತ್ರದಲ್ಲಿ ನವನುರು ಗೌತಮ ವರ್ಷಗಳ ವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯವಾಳಿದನು. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಜೈನ
ಸಂಘದ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ಪ್ರಬಾವ ೧೧ ವರ್ಷ, ಸ್ವರೂಪ ೨೩ ವರ್ಷ, ಯಶೋಬುದ್ರ ೫೦,
ಸೂರಭೂಷಿ ವಿಜಯ ೮, ಬುದ್ರಚಾರು ೧೪, ಸ್ಥೂಲಬುದ್ರ ೪೫ ವರ್ಷಗಳ ವರಿಗೆ ತೂಗಿಸಿಕೊಂಡ
ಹೋದರು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಇಲ್ಲಿಯ ವರಿಗೆ ಷರ ನಿರ್ವಾಣದ ತರುವಾಯ ೨೧೫ ವರ್ಷಗಳ ಕಳೆದರು.
ಇದರ ತರುವಾಯ ಮೌಢೀಪಾಲ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ೧೮ ವರ್ಷಗಳ ವರಿಗೆ ನಡೆಯಿತು. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ
ಮಹಾವಿರಿ ೩೦ ವರ್ಷ, ಸುಹಸ್ರಿ ೪೬ ವರ್ಷ ಮತ್ತು ಗುಣಾನಂದನ ೩೩ ವರ್ಷ ಜೈನಸಂಘದ
ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದರು. ಮೌಢೀನಂತರ ರಾಜಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ೩೦ ವರ್ಷ ಹಾಗೂ ೧೭ ವರ್ಷ
ಮತ್ತು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಿತ್ತರ ಸೇರಿ ೬೦ ವರ್ಷ ರಾಜ್ಯವಾಳಿದರು. ಇದರ ವಿದ್ಯದಲ್ಲಿ ಗುಣಾನಂದನ ತನ್ನ
ಉಳಿದ ಆಯುಷ್ಯದ ೧೨ ವರ್ಷ, ಕಾಲಿಕ ೪೦ ವರ್ಷ ಮತ್ತು ಸ್ಕಂದಿ ೩೮ ವರ್ಷ ಜೈನಸಂಘದ
ನಾಯಕರಾಗಿದ್ದರು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಮಹಾಷರನ ನಿರ್ವಾಣದ ತರುವಾಯ ೪೧೩ ವರ್ಷಗಳ ಉರುಳಿದರು.
ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವಿತ್ತರನ ತರುವಾಯ ರಾಜಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ೪೦ ವರ್ಷ, ಘಾಡ ಲಬಿಲ್ಲನು ೧೩ ಮತ್ತು ಶಕನ ೪
ವರ್ಷಗಳ ವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯವಾಳಿದರು. ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರೀವತಿವಿತ್ತನಿಂದ ೩೬ ವರ್ಷ ಹಾಗೂ ಆರ್ಯ
ಮಗು ಮಿಂದ ೨೦ ವರ್ಷ ಜೈನ ಸಂಘದ ನಾಯಕತ್ವವನ್ನು ನಡೆಯಿತು. ಹೀಗೆ ಮಹಾವಿರಿ ನಿರ್ವಾಣವಾದ
ಮೇಲೆ ೪೨೦ ವರ್ಷಗಳ ಕಳೆದರು. ಗದಲಬಿಲ್ಲನ ರಾಜ್ಯ ಸಮಾಪ್ತಿಯ ಕಾಲಕಾಲವೂ ಆಯಿತು.
ಅವನು ಕುತ್ರನಾದ ಮೈವಮತ್ಯನ ರಾಜ್ಯರಾಜನಾಗಿ ೬೦ ವರ್ಷಗಳ ವರಿಗೆ ರಾಜ್ಯವಾಳಿದನು. ಈ
ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಜೈನಸಂಘದಲ್ಲಿ ಚೂಲ, ಶ್ರೀವತ್ಸ ಸ್ವಾಧಿಕಾರಿ, ಶ್ಯಾಮಾರ್ಯ ಮತ್ತು ಶಾಂಡ್ಯ
ಮೊದಲಾದವರು ಆಹಾರಿಯಾದರು. ಪ್ರಶ್ನಿಕ ಬದ್ಧಹಾಗೂ ಸ್ವರೂಪ ಬದ್ಧರ ಪರಂಪರೆಯು ನಿಂತುಹೋಯಿತು.
ಬದ್ಧ ಬಿಡದಿಂತರ ಅವತರೆಯಾಯಿತು. ಅದರಂತೆ ಬದ್ಧಗುಪ್ತ, ಶ್ರೀಗುಪ್ತ ಮತ್ತು ವಜ್ರಪ್ತ ಮಿ ಇವರು
ಆಚಾರಿಯಾದರು. ಮೈವಾದಿತ್ಯನ ತರುವಾಯ ದಿವ್ಯಾದಿತ್ಯನ ೪೦ ವರ್ಷ, ಮಲಾನ ೧೧ ವರ್ಷ
ರಾಜ್ಯವಾಳಿದರು. ಹೀಗೆ ಷರ ನಿರ್ವಾಣವಾದ ಮೇಲೆ ೫೮೧ ವರ್ಷಗಳ ವ್ಯತಿತವಾದುಳು ಆ ಮೇಲೆ

ದು ವಲೆಕಾ ತ್ತು ಷ್ಟವಿ ತ್ತನ ೨೦ ವಷ ಕಾ ಗೂ ರಾಜಾ ನಹ ಡನ ಳ ವಷ ಕೆ(?) ಸು ವ ಷ್ಟವಾದ ಪಿ ಲೆ
ಷಿ ರ ನಿವಾಣದ ನಂತರ ೬೦೫ ವಷ ಕೆ ಗು ಮು ಗು ಪಿ ಲೆ ಶ ಕ ಸು ವ ತ್ತ ರ್ತು ಪ್ರಾ ರ ೧೪ ಬ ವಯಿ ತು . ಷಿ ರ
ನಿವಾಣದಿದ ಕಾ ಳ ವಷ ಕ ಉರುಳಿದ ಪಿ ಲೆ ಕಾಲ ಕೆ ಸೂರಿಯು ಕರು ಳಷ ಣ ಳ ತು ಧೀಯ ನ
ಸ್ಥಾ ಪನೆಗೈ ದನ . ಷಿ ರ ನಿವಾಣದಿದ ಕಾಲ ವಷ ಕೆ ಫು ಣ ಮುಗಿದ ಪಿ ಲೆ ಆಯ ಕ ವಹಾಗಿರಿಯ ಷ್ಟ
ಪ ರಂಪರಿರುಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ ತ್ತೀ ದೇವ್ ಕೆ ಗೆ ಣೆ ಕ್ಷ ವ ತ್ತ ವ ಣು ಕಲ್ಪ ಸು ತ್ತಾದ ರ ಚೆರು ನ್ನ ವ ವಡು ನ .
ಇದೇ ವಷ ಕ ಆನಂದಕು ಳುಲ್ಲಿ ದ್ರು ವಸೇನ ರಾಜನು ತ್ತು ತ್ತ-ಮೀಗ ದಿದ ಶೇ ಕಾ ಕ ಕಾ ನಾ ದು ದಿದ
ಅವ ನ ಸು ವ ಪಾನ ತ್ತು ಗಿ ಸು ಬೆ ರು ಸು ವ ಕ್ಷ ಮ ದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪ ಸು ತ್ತಾದ ವಚ ನ್ತು ನ ಡೆ ತು . ಇದು ಚು ತ್ತು ತು
ಪ ರಂಪರಿಯಿಂದ ಗೊತ್ತಾಯಿ ತು . ಇಷ್ಟು ಸು ಗೆ ತಿ ಳ್ಲಿ ನ ಡೆ ತು ತ ರ ವಾಯ ಈ 'ದು ಷ ವ ಕಾಲ ಶ್ರು ಪಾ
ಸು ಣು ಸ್ತ ವಾದ ಅವ ಚು ಣಿ ಯು ಈ ಸು ವ ಪಾರದ ಜಿ ಣೆ ಗೆ ಸು ವ ಪ್ಪಿ ರು ನ್ನ ಹೆ ಣ ದು ತ್ತ ದಿ ಷಿ ರ
ನಿವಾಣವಾಗಿ ೧೩೦೦ ವಷ ಕೆ ಗು ಸು ವ ಪ್ಪಿ ಗೊಡ ಪಿ ಲೆ ಷ್ಟಾ ನ್ಸ ರ ಶಿ ರೀ ವ ಣೆ ರು ಮ ತ್ತೀ
ಬಪ್ಪ ಬ ಳ್ಲಿ ಸು ಣು ರು ಮ ನ .

ವಳು ನಿನ್ನ ವಮ ತ್ತು ದಿ ಗ ಯೆ ರ -ಶ್ಚೇ ತುಂಬರ ಸುಂಪ್ರ ದಾಯ :-

ಪಿ ಲೆ ಕಾಣೆ ಸಿದ ಗೆ ಣೆ ಳ , ಕುಲ ಗು ಮ ತ್ತು ಶಾ ಪಿ ಗು ಳ ವಿಧ ವಾಗಿದ್ದ ರೂ ಇತು ಗು ಳಲ್ಲಿ ಪಿ ಷ
ಸಿದ್ಧಾಂತ ದೇ ದ ಷೆ ನೂ ಕ ಯ ಚು ತ್ತು ಳ್ಲಿ . ಸಿದ್ಧಾಂತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಳು ನಿನ್ನ ವತು ಉಲ್ಲೇಖಿತು
ಡೆ ಣೆ ರು ತ್ತ ದಿ . ಪಿ ಷ ದಲನೆ ರು ನಿನ್ನ ವತು ವಹಾ ಪಿ ರ ನ ಬದುಕಿರು ವಾಗಲೇ ಅವ ನ ಳ್ಲಿ ನೆ ತ್ತು ತ್ತಿ ರು ಶಿ
ಹ ದಿ ನಾಲ್ಕು ವಷ ಕೆ ಗು ಕೆ ಕೆ ದ ಪಿ ಲಿ ಅವ ನ ಒಬ್ಬ ಷ್ಟ ನಾದ . ಜವಾಲಿಯಿಂದ ಶ್ರಾ ವ್ತ ರು ಳ್ಲಿ
ಉತ್ಪನ್ನ ವಾಯಿ ತು . ಈ ನಿನ್ನ ವದ ಹೆ ಸು ರ ಚು ರಿ ತ ಎಂದಿತು ದುಾಕೆ ದರಿ ಆದ ಶ ವ ಷ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪಿ
ಹ ವಾ ತ್ತು : ರು ವು ವ ಸ್ತು ತ್ತು ಒಂದು ಸು ವ ರು ದ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಉತ್ಪನ್ನ ವಾಗು ತ್ತು ಳ್ಲಿ ಅನೇಕ
ಸು ವ ರು ಗು ಳ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನ ವಾಗು ತ್ತ ದಿ ಎರಡನೆ ರು ನಿನ್ನ ವತು ಮುಂದೆ ಎರಡು ವಷ ಕೆ ಗು ತ ರ ವಾಯ
ಷ್ಟ ಗು ಳ್ಲಿ ಷ್ಟ ಷ್ಟ ಬು ತ್ತ ರ ದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನ ವಾಯಿ ತಿಯ ಹೆ ಕೆ ಳ ಶಿ ದಿ ಇದ ರ ಅನು ರು ಮು ಗೆ ಗೆ ಜಿ ವ
ಪ್ರ ದೇಶ ಕೆ ಮದು ಕೆ ರಿ ರು ಲಾಯಿ ತು . ರು ಹ ಯೆ ರಿ ಇವ ರು ಜಿ ವದ ಕಿ ಣೆ ರು ಪ್ರ ದೇಶ ಕೆ ಳೇ ಜಿ ವ
ಸುಂಞ್ಜ ರು ನೀಯು ತ್ತಿದ್ದ ರು . ಅವು ಕ್ತ ಮು ಬ ಹೆ ಸು ರು ಮ ಷ ನೆ ರು ನಿನ್ನ ವತು , ಷಿ ರ ನಿವಾಣವಾಗಿ ೨೧೪
ವಷ ಕೆ ಗು ಕೆ ಕೆ ದ ಪಿ ಲಿ ಆಷ್ಠಾಡ -ಆಕಾಯ ಳೊ ದ ಶ್ಚೇ ತೆ ಪಾ ನ ಗೆ ರ ದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾ ಪಿಸು ಳ್ಲಿ ತು . ಇದ ರಿ

ಮ ತದ್ಲಿ ವ್ಹು ಷಿ ಸ್ವ ರೂಪು ಅಭ್ಯಕ್ತ ಅರ್ಥಾತ್ ಅಸ್ವಷ್ಟ ವತ್ತು ಅಜ್ಞೇಯ ಹಿದ ವನ್ನಿ ಸಲವದಿ. ನಾಲ್ಕು ನಿರು ದಾದ ಸು ಮ ಚ್ಚಿದ ಎಬಹೆಸ ಯೆ ನಿನ್ದ ಪ್ಪು , ಪಿರ ನಿರ್ವಾಣದ ತರ ವಾಯು ೨೨೦ ವಷ ಳುಳು ಪೆ ಲ್ ಆಶ್ವಿ ತ್ರ ಆಚಾರು ಳೊದ ವಿ ಥು ಾ ನ ಗಾ ದ ಲ್ಲಿ ಆರಂಭ ವಾಯಿ ತು . ಇದ ಕ್ಕು ನ ಸುಡಿ ಪ್ರ ತಿಯೊದ ಕಾರು ಳು ತನ್ನ ಉತ್ಪತ್ತಿಯು ನಂತರ ಸು ವ ರು ದ್ಲಿ ಸು ವ ಸ್ವ ರೂಪ ದಿದ ಪ್ಪು ಚ್ಚಿ ವಾಗಿ ಹೆ ಳು ಗು ತ್ರ ದು ಅರ್ಥಾತ್ ಪ್ರ ಕ್ಷೇಕ ಉತ್ಪಾದಿತ ವಸ್ತು ದಿತ ಕ್ಷ ಳು ಯಿ ರುಾಗಿದಿ. ಈ ಮ ತ್ತು ಚ್ಚಿ ದ್ಧ ದರ್ಶನ ದ ಕ್ಷ ಳು ತ್ತ ವಾದ ಕ್ಕಿ ಹೆ ಳು ದ ವಯೆ ತಿ ಳು ರು ತ್ತ ದಿ ದಿದ ನಿರು ನಿನ್ದ ವ್ಹು ಪಿ ರ ನಿರ್ವಾಣದ ೨೨೮ ವಷ ಳುಳು ತರ ವಾಯು ಗುಂಗೆ ಆಚಾರು ಳೊದ ಉಲ್ಲು ಕಾರಿ ರ ದ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನ ವಾಯಿ ತು . ಇದ ರ ಹೆ ಸು ರ ದ್ಧಿ ಕ್ರಿ ದು ಾ ಎದಿದಿ. ಒಂದ ಸು ವ ರು ದ್ಲಿ ಕೀವಲ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ ಎರ ದ ಕ್ರಿ ಯೆ ಗುಳು ಅನು ಬು ವ್ಹು ಸು ರದ ವ ಮೆ- ಎಬ ದೇ ಈ ಮ ತದ ಮ ವ ಳವಾಗಿದಿ. ಆರ ನಿರು ಕ್ರಿ ಯಾ ಶಿಕೆ ಎಬ ನಿನ್ದ ಪ್ಪು ಛು ಳು ಕೆ ಮು ನಿಯಿ ದ ಪ್ಪು ರವಂತರದಿಕಾ ನ ಗರ ದ್ಲಿ ಉತ್ಪನ್ನವಾಯಿ ತು . ಈ ವ ತದ ಅನು ರು ಲಿ ಗುಳು ವಸ್ತು ಫಿ ರಾಗ ವನ್ನ ಮ ಷು ದಾಶಿ ಗುಳು ಲಿ ಪಿ ಗ ಳು ತ್ತಿದ್ಧ ರ; ಜಿವ, ಅಜಿವ, ಜಿವಾಜಿವ ಎಬ ದೇ ಆ ಫಿ ರಾಗ ಕ್ರಿ ವ ವಾಗಿದಿ. ಏಳು ನಿರು ನಿನ್ದ ವ್ಹು ಆದ್ಧ ಎಬ ದು . ಇದ ರ ಸ್ಥಾ ಪನಿಯು ಪಿ ರ ನಿರ್ವಾಣವಾಗಿ ೫೮೪ ವಷ ಳುಳು ತರ ವಾಯು ಗೋಷ್ಠಾ ವ ತಿಲ ನಿದ ದಶ್ಚು ರ ಝು ಳು ತು . ಇದ ರ ಮ ವ ಳು ಛಿ ಗಿದಿ:- ಕೆ ವ ಳು ಜಿವ ವನ್ನ ಸ್ಪರ್ಶಿಸು ತ್ತ ದಿ ಮ ತ್ತ; ಬಾದಿಸು ಕ್ಷು ಳು .

ಈ ಏಳು ನಿನ್ದ ವುಗಳ ತರ ವಾಯು , ಪಿರ ನಿರ್ವಾಣದಿದ ೬೦೯ ವಷ ಳುಳು ಉರು ಳಿದ ಪೆ ಲ್ ದಿ ಳು ಟಕೆ ನಿನ್ದ ವ ಅರ್ಥಾತ್ ದಿ ಗುಂಬು ಸುಂಘದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ರು ಲಿ ತಿಂದು ಹೇಳಲ ವದಿ (ಸ್ಥಾ ೭, ವಿಲವತ್ಯ ಕೆ ಮ ತ್ತು ತ ಪಾಪು ಳ್ತು) ದಿ ಗು ಯ ಪು ರಂಪು ರು ಲಿ ಪೆ ಲ್ ಪಿ ರಿದ ಏಳು ನಿನ್ದ ವುಗಳ ರು ವ ಳು ಳು ಲಿ . ಆದ ರಿ ವಿಸುಂಪತ್ತು ೧೨೬ ವಷ ಳುಳು ತರವಾಯು ಶ್ವೇ ತುಂಬರ ಸುಂಘದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಯ ಪಿ ತಿಂಬ ಳು ಳು ಲಿ ವ್ಹು ಸ್ಪಷ್ಟ ವಾಗಿದಿ (ದಶ ನೆನ ಸಾರಗಾಥಾ ೧೧). ಈ ಪ್ರ ಕಾರ ಶ್ವೇ ತುಂಬರ ಪು ರಂಪು ರು ಲಿ ದಿ ಗುಂಬು ಸುಂಪ್ರದಾಯದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಯ ಕಾಲ ದ್ಲಿಯು ಳು ಮ ತ್ತು ದಿ ಗುಂಬು ಪು ರಂಪು ರಿಯ ಶ್ವೇ ತುಂಬರ ಪುಂಠದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಕಾಲ -ನಿದಿಣ ದ್ಲಿ ರು ಳು ಕೀವಲ ಮ ಷು ವಷ ಳುಳು ಅಂತರದ ಕೆಂಡ ಬು ತ್ತ ದಿ ಈ ಳು ಳು ಲಿ ವುಳು ಪೆ ಲಿ ದ ಮಹಾಪಿರನ ಸುಂಘದ್ಲಿ, ದಿ ಗುಂಬು , ಶ್ವೇ ತುಂಬರ ಸುಂಪ್ರದಾಯ ಗುಳು ಸ್ಪಷ್ಟ ರ ಷು ದ್ಲಿ ಬೇದ ವಾದ ದ ಪಿ ರ ನಿರ್ವಾಣದ ೬೦೦ ವಷ ಳುಳು ತರ ವಾಯು ಹಿದು ಅನು ಮ ಪು ಮ ಪು ಪು ಪು ಪು ಅನು ಚಿ ತಿ ವಾಗಲ ವ ದ .

ದಿಗಂಬರ ಆವಾಸರು ದಲ್ಲಿ ಗಣವೇದ :-

ದಿಗಂಬರ ಪಾನ್ಯ ತಿಗನ ಸುಡಿ ಮಹಾಪಿರ ನಿರ್ವಾಣದ ನಂತರ ಒಲೂ ವರ್ಷಗಳ ಮಗನ ಆಚಾರ್ಯ ಪರಂಪರೆರು ನ್ನ ಹಿಂದೆ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗಿದೆ. ತರುವಾಯ ಉತ್ತರ ದೇಶ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹರ್ಷದಲ್ಲಿ ಎಂಬ ಆಚಾರ್ಯನಾದನು. ಅವನು ಐದು ವರ್ಷದ ಯುಗ ಪ್ರತಿವಾಣದ ಸವರು ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೀಪ್ತ ಮುನಿ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಮಾಡಿದನು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಲೂ ನಾನು ರೋಜನಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮುನಿಗಳೆಲ್ಲ ಒತ್ತಿ ಟಿಗಿ ಸೇರಿದರು. ಅವರಿಲ್ಲರ ಬಾವನಿಗಳ ವಿಲಿಂಧ, ಇನ್ನು ಪಕ್ಷ ಪಾತದ ಯುಗತ್ರ ಆರಂಭವಾಯಿ ತಿಂದು ಅವನು ತಿಳಿದನು. ಅದರಿಂದ ಅವನು ನಂದಿ, ಪಿರ, ಅಪರಾಜಿತ, ದೇವಪುಂಜಿ ಸುಪು, ಸೇನ, ದಿರು, ಗುಪ್ತ, ಸಿಹ, ಚಿಂದು, ಪೊದಲವದ ಹೆಸರುಗಳಿಂದ ಬಿನ್ನ, ಬಿನ್ನ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದನು. ಇವುಗಳಿಂದ ಸುಪುಪುಪು ಆಪ್ತ ತ್ವತ್ರ ಉಂಟಾಗಿ, ಆತ್ಮೀಯತೆಯ ಬಾವನೆಯು ಹೆಚ್ಚಿ, ದರ್ವ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರಬಾವನಿಗಳ ಹೆಚ್ಚು ವಮೆಯ ಆತನು ಬಾವಿಸಿದನು. ದರ್ಶನ ಸಾರಕ್ಕನ ಸುಡಿ, ಪುಂ ಸಂವತ್ಸರದ ೨೨೬ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ಮಧುರಿಯಲ್ಲಿ-ಮದರನಗರದಲ್ಲಿ -ಪುಜ್ಯ ಪಾದನ ಶಿಷ್ಯನಾದ ವಜ್ರನಂದಿಯು ದ್ರಾವಿಡ ಸಂಘವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದನು. ಈ ಸಂಘದ ಮತಕ್ಕನ ಸುಡಿ, ಬೀಜಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವತ್ರ ಇದುತ್ರಾಡಿ; ಪ್ರಾತುಕಿ ಆಪ್ರಾತುಕಿ ಜುಡ್ಡುಲನೂ ಬೇದಿಲ್ಲ; ಹೀಗಾಗಿ ವಸುತಿಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಮು, ವ್ಯಾಪಾರಿ ವಮತ್ರಾಡ, ತಣ್ಣೀರಿನಿಂದ ಸ್ನಾನಮತ್ರಾಡ ಮುನಿಗಳಿಗೆ ನಿಷೇಧವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಅದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಪಾಪಪು ಸುಡಿ ಪುತಿರಲಿಲ್ಲ. ಪುತ್ರ ಸಂವತ್ಸರದ ೨೨೨ನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಯಾಣ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಜ್ವೇತಂಬರ ಮುನಿಯು ಶ್ರೀ ತಲಶನಿದ ಯ ಪುನಿಯ ಸಂಘದ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಯಿತು. ಪುತ್ರ ಸಂವತ್ಸರದ ಐದು ಆರನೆಯ ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತಾವುಪುಟ ಮೊದಲಾದವುಗಳಲ್ಲಿ ಉಪುನಿಯ ಸಂಘದ ಆಚಾರ್ಯರ ಉಲ್ಲೇಖವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಕಾಷ್ಠಾ ಸಂಘದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯು ವಿಸಂಜಿಯ ರಲ್ಲಿ ನಂದಿತುಮೆಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಕುಮರಸೇನ ಮುನಿಯಿಂದ ಆಯಿತು. ಈ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಸ್ತ್ರಿಯರೇ ದೀಕ್ಷೆ ಕೊಡುವುದೂ ಸಿಂಧಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ಮುನಿಗಳ ಚೌರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಡುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ವಮತ್ರಾಡ ಸಂಘದ ಸ್ಥಾಪನೆಯು ಕಾಷ್ಠಾ ಸಂಘದ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ತರುವಾಯ ಇನ್ನೂರು ವರ್ಷಗಳ ವಿಲಿ ಆಯಿತು, ಅದರಿಂದ ಆಗ ವಿಸಂಜಿಯ ನಿಯ ವರ್ಷ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ದಾಸೇನ ಮುನಿಯು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದನು. ಈ ಸಂಘದ ಮುನಿಗಳ ಪಿಂಧಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಡುವುದು ಬಿಟ್ಟರು. ಇದೊಂದು ಪೋಷಿತಿಯಾಗಿದೆ. ಕಾಷ್ಠಾ ಸಂಘದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯು ವಮಲಿ ಹ ದೊಂಟಿ ವರ್ಷಗಳ ತರುವಾಯ ಅರ್ಧತೆ

ವಿಸ್ಮೃ. ೯೭೧ ರಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣ ದಿಶೆ ದ ಮಿದ್ಯ ಪುರ್ವತು ತು ಷ್ಠಲ ಎಂಬ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪಿರ ಚಿತ್ರ ಮುನಿಯು ಬಿಲ್ಲ ಕ ಸಂಘು ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಾಖಿತ ಅವನು ತನ್ನದಾದ ಬೀರಿ ಗಟ್ಟಿವನ್ನೆ ನಿರ್ಮಿಸಿದನು ; ಪ್ರತಿವಿವಣ ಹಾಗೂ ಮುನಿಗಳ ಚರ್ಚೆಯು ಷಯದಲ್ಲಿ ಬೀರಿ ರೀತಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ವಾಚನ ; ಅಲ್ಲದೆ ವರ್ಣಚಾರಕ್ಕೆ ಯಾವ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ದರ್ಶನಸಾರ ಷ್ಠಲದ ಬೀರಿಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಸಂಘದ ಉಲ್ಲೇಖವು ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಒಂದು ಉಲ್ಲೇಖದಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಬಹು - ಹತ್ತನೆಯ ಶತಮಾನದ ಸುಮಾರಿನಲ್ಲಿ ಜೈನ ಮುನಿಯೊಬ್ಬನು ಮಿದ್ಯ ಪುರ್ವದ ಬಿಲ್ಲ ರಲ್ಲಿಯೂ ದರ್ವ ಪ್ರಚಾರ ವಾಚನೆಯ ದ ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ ಆ ಜನರ ಆಚರಣೆಯ ಶ್ರೇಣಿ ಅನುಸರಿಸಿದ ದರ್ವಣು ನೆರೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ಂದ ಷೇಷ ಆವಸ್ಥೆಗಳನ್ನೂ ರೂಪಿಸಿದನು.

ಶ್ರವಣವೆಳ್ಳಿಗಳ ದಲ್ಲಿ ಲಬಿಸಿದ ೫೦೦ ಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿರುವ ಶಿಲಶಾಲೆಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಶತಮಾನಗಳ ವರೆಗೆ ವಿಭಿನ್ನ ಆವಾಸ ಹಾಗೂ ಆಚಾರ್ಯ ಪರಂಪರೆಗಳ ಮೂಲಕ ನವಗೆ ಲಬಿಸುತ್ತದೆ ಸಿದ್ಧರ ಬಸ್ತಿರು ಒಂದು ಶಿಲಶಾಲೆಯ ದಲ್ಲಿ, ಹಾರ್ಡೆ ಬಲಿಯು ತನ್ನ ಇಬ್ಬರು ಪುತ್ರರಾದ ತುಷ್ಠದಂತ ಮತ್ತು ಭೂಷುಲಿ ಇವರಾದ ಹು ಪ್ರತ್ಯಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ ನಂತರೂ ಅವನು ಮೂ ಸಂಘವನ್ನು ಸೇನ, ನಂದಿ, ದೇವ, ಮತ್ತು ಸಿಹ ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ಶಾಖೆಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಭಜಿಸಿದನು ಹೇಳಿದ. ಅನೇಕ ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ ಸಂಘ, ಗಣ, ಗಟ್ಟಿಗಳ ಹೀಗಿವೆ :- ಮೂ ಸಂಘ, ನಂದಿಸಂಘ, ನಮಿಸಂಘ, ಮರುಸಂಘ ಕುಶೂರ ಸಂಘ, ಕಿಲ್ಲ ತಮ ಸಂಘ, ನಂದಿಗಣ ದೇಶೀಗಣ ದ್ರಮಿಲ (ತಮಿಲ) ಗಣ, ತುಸ್ತಕ ಅಥವಾ ಸುರಸ್ತಕಿ ಗಟ್ಟಿ ವಕ್ರ ಗಟ್ಟಿ ತಗುಲ ಗಟ್ಟಿ ಇಂಗಳೆತ್ತರ ಬಲಿ ಪನಸೇನಗೆ ಬಲಿ ಮೊದಲಾದವುಗಳಾಗಿವೆ.

ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಉತ್ತರದಾರ ತದ್ವಲ್ಲಿದಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರಸಾರದ ಇಹಾಸ :-

ದುಗವನ ಎಹಾಪಿರನ ಸ್ವತಃ ಹಿರಿಸಿ, ತನ್ನ ಉಪದೇಶವನ್ನು ಪೇಷ ರೂಪದಾದ ಮಗ್ಗು ಮೆಹ, ಅಂಗ, ವಂಗ ಮೊದಲಾದ ಪೂರ್ವದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮದ ಕಿಷಲ ಹಾಗೂ ಕಾಶಿಪು ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಚಾರಿಸಿದನು. ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿದ್ದ ಮಗ್ಗು ದಜನಾದ ಶ್ರೇಣಿ ಬಿಂಬಸಾರ ಮತ್ತು ಅವನು ತುತ್ರನಾದ ಕಣಿ ಅಜಾತಶತ್ರು ಇವರನ್ನು ತನ್ನ ಅನುಯಾಯಿಗಳನ್ನಾಗಿ ವಾಚಿಸಿದನು. ನಂದರಜರೂ ಜೈನದರ್ವನರು ಉಳಿಗಳಿದ್ದ ರಿಬದಕ್ಕೆ ಪ್ರವಣಗಳ

ದೊರೆಯುತ್ತವೆ. ಕ್ರಿ. ಪೂ ೧೫೦ ರ ಸುಮಾರಿನಲ್ಲಿ, ನಂದರಾಜನು
 ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿಗಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದು, ಜೈನ ವಂಶಸ್ಥರನ್ನು ಖಾರವೇಲನು ಕ್ರಮಿಸುತ್ತಿದ್ದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಂದ
 ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸಿದನು ಬಲ್ಲವನು ಸ್ವಲ್ಪವಾಗಿ ಇದೆ. ಈ ಲೇಖನ ಅರಹಂತ ಹಾಗೂ ಸಿದ್ಧರನ ವಸ್ತುತತ್ವದ
 ಅರಬ್ಬಿ ವಾಗ್ವಾದಿ. ಮುಂದೆ ಖಾರವೇಲನ ಬಾಲ್ಯ, ಜ್ಞಾನ ರಾಜ್ಯಾಭಿಷೇಕ, ಅವನು ನಾನಾ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು
 ಗೆದ್ದುಕೊಂಡ ರೀತಿ, ಸ್ವದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಕಾರ್ಯಗಳ ಮರ್ಮವು ಬರುತ್ತದೆ
 ಕೆಲವು ದಿನ (ಓಡಿಸಾ) ಜೈನದರ್ಶನ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಣಿತನಾದ. ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಮನುಷ್ಯರು
 ಚಿಂತನೆಯನ್ನು ಜೈನದರ್ಶನದ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಇದೆ. ಬೌದ್ಧಗಳ
 ಧರ್ಮದ ಸುಧಾರಣೆಗಾಗಿ ಹೇಳುವ ಮಾರ್ಗವು ಮಾನುಷ ಮತ್ತು ಸಿಂಹದರ್ಶನ ಬೋಧನೆಯೇ
 ಇತ್ತು. ಮನುಷ್ಯನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಕಂಡುಬರುವ ಪುಸ್ತಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯ ಎಂದೂ
 ಕೆಲವು ಕೊಡುವ ಪಂಗಡವು ಬಂದಿದೆ. ಅವರನ್ನು ವರ್ಧಮಾನ ವಹಾಪಿರನ ವಶವೆಂದು
 ವರ್ಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು ಬೋಧಿಯ ಪಿಲೋ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ ಜನಿಸಿದ ಅತಿ ಪ್ರಾಚೀನ
 ಆರ್ಯ ವಶಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಸಂಬಂಧಿಸಿದವರಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಾರಂಭದ ಶ್ರವಣ ಪರಿಪೂರ್ಣ
 ಆರ್ಯರೇ ಆಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈ ಆರ್ಯರು ವೈದಿಕ ಆರ್ಯರು ಬಾರತಕ್ಕೆ ಬರುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ
 ಮಗಧದ ಷೋಕರಾಜನಿಗೆ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈಗ ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಮನುಷ್ಯರು ನಿಂತಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ.
 ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪಿಲೋ ಹೇಳಿದ "ಪಶ್ಚಿಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯ" ಎನ್ನುವ ಮಾರ್ಗವು ಒಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ
 ಮಹತ್ವವುಳ್ಳದ್ದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಮಗಧದ ಮಗಧದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಜೈನ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು
 ಲಭಿಸುತ್ತವೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಟಣಾ ಜೈನರು ರಾಜಗೃಹ ಮತ್ತು ಪಾವಾ, ಹಜಾರಿಯಾಗ ಜೈನರು
 ಪಶ್ಚಿಮದ ಪರ್ವತಗಳ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ. ಆದರೂ ಈ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಕಂಡುಬರುವ ಮಂದಿರ
 ಹಾಗೂ ಮೂರ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಶಿಲ್ಪಕಲೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳಿಗಿಂತ ಮನುಷ್ಯನು ಮತ್ತು
 ಸಿಂಹದರ್ಶನ ಬೋಧನೆಯ ವಂಶಸ್ಥರ ಪ್ರಾಚೀನವಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈಗ ಹಿಂದಿನಿಂದ ತಮ್ಮ
 ದರ್ಶನವನ್ನು ತುಳುಕಿಸುತ್ತಾ ಪೂಜಾರ್ಥವಾಗಿವೆ. ಕೆಲವು ದಿನ ಜೈನ ವಂಶಸ್ಥರು ದೈವವಾಧಿ ಎಂಬ
 ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪೂಜಿಸಲ್ಪಡುತ್ತವೆ ಕೆಲವು ಪುಂಡರವಂಶಸ್ಥರಾಗಿಯೂ ವಂಶಸ್ಥರಾಗಿ ಪಾತ್ರವಾಗಿವೆ. ಆಲ್ಲಿ-
 ಇಲ್ಲಿಂದ ಕಂಡುಬರುವ ಪಾಟಣಾ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯದ ದೊಳಗಿನ ಜೈನ ವಂಶಸ್ಥರ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ ಸ್ತೂಪದಂತೆ
 ಶತಮಾನಗಳಿಂದ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದವುಗಳಾಗಿವೆ. (ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಮಾಣವೆಂದು ದಾಯಿ ಬೌದ್ಧರೂಪ "ಜೈನರೂಪಂ

ಇನ್ ಚಾರ " ಎಂಬ ದನ್ನು ನೋಡಬಹುದು) ಚೀನೀ ಯ ವ್ರತಿಕಾರ ಹಂ ರೀನತ್ತಂಗನ (ಎಳನೀರು ಶ ತಮಫ) ತಾನು ಏ ವಹು ವೈಶಾಲಿಯ ವರ್ಣನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಗ್ರಂಥರು ಚಂ ಸಂಕ್ರಿಯೆಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದು ದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಅವನು ಈ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಕೂಡ ಫು ರೈ ಸಿದ್ದಾನೆ :- ದಿಗಂಬರ ಮತ್ತು ಜೈ ತಂಬರ ಸಂಪ್ರದಾರರು ಜೈ ನ ಮು ನೊಳು ಪಶ್ಚಿಮ ದಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಶಿಲಾ ಮತ್ತು ಗೃಧ್ರ ಕೂಟಗಳ ವರೆಗೆ ಪಸರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಫು ವರ್ತದಲ್ಲಿ ನಿಗ್ರಂಥ ಮು ನೊಳು ತ್ರಂಧ್ರ ವರ್ಧನ ಮತ್ತು ಸುವ ತಟು ವರೆಗೆ ವಿಫು ಲವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಚೀನೀ ಯ ವ್ರತಿಕನ ಈ ಉಲ್ಲೇಖದಿಂದ ಎಳನೀರು ಶ ತಮಫದಲ್ಲಿ ಸಂಫು ಣ ಉತ್ತ ರಹಲ್ಲ ಜೈ ನದವಫು ಚಂ ಪ್ರಚಾರ ದಲ್ಲಿತ್ತಿಯು ಜಿನ್ನಾಗಿ ಗೆತ್ತಾ ಗುತ್ತದೆ

ಮ ಥರೀರು ಕಂಕಾಲಿಟಿಯನ್ನು ಆಗಿಯೂವಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಅತಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಸ್ತೂಪ ಹಳಾಗೂ ಬಂದಿರಬಹುದು ಜೈ ನವಂದಿಗಳ ಬಿನ್ನಾ ವಶೀಷಗಳ ದಿವಿತ್ತವು. ಇಲ್ಲಿ ಲಬಿಸಿದ ಪು ದತ್ತ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಿಂದ, ಕ್ರಿ ಫು . ಕೆಲ ಫು ದು ಶ ತಬ್ಬಿಗಳಿಂದ ಪೊದಲು ಗೊಡು ಸುವ ಪ ಹ ತ್ತನೀರು ಶ ತಮಫದ ವರೆಗೆ ಈ ಸ್ಥಾನವು ಜೈ ನ ದವರ್ತ ಬಂದು ವಹತ್ತ ಫು ಣವಾದ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿತ್ತೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ ಮೂರ್ತಿಗಳ ಸಿಹಾಸನ ಆಯ ವಾಪ್ಪುಗಳ ವೆಲೆ ಕೆಲ ಫು ದು ಲೇಖನಗಳು ಇವೆ. ಅಫು ಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕುಷಾ ರಾಜನಾದ ಕನಿಷ್ಠ , ಹಂ ಷೈ , ವಾಸು ಡವ ಮೊದಲಾದ ವರಹೇಶು ಗಳೂ ಅವರ ಕಾಲಗಳ ಉಲ್ಲೇಖವೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಅಫು ಕ್ರಿ ಶ ಪ್ರಾರಂಭ ದುಗುಳೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ ಪ್ರಾಚೀನ ಜೈ ನ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಸ್ತೂಪದ ಉಲ್ಲೇಖವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸು ಪ್ಪರ್ವನಾಥ ತೀರ್ಥಂಕರನ ಸ್ಮೃತಿಯಿಂದ ನಿವ ತ್ತನ ವ ವಶುತು ತೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ಪರ್ವನಾಥನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದರ ಚಿಣ್ಣೋದ್ದಾರ ವ ವಶುತು ತೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದೆ ಇದನ್ನು ದೇವ ನಿರ್ವಿತ ಸ್ತೂಪಮೆಂದು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದೆ. ಆದರಿಂದ ಇದು ವಹಾವಿರನ ಫು ವರ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಸ್ತೂಪಮೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅಷ್ಟು ರೂಪವೂ ಕಾರಣವಲ್ಲ . ಹ ಷೇಣನ ಕಥಾಕೇಶವ " ವೈ ರಕು ಪ ಪ ಕಥಾನಕ"ದಲ್ಲಿ (ಶ್ಲೋಕ ೧೩೨) ಮ ಥರೀರು ಐದು ಸ್ತೂಪಗಳ ಉಲ್ಲೇಖವು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಚಂಷ: ಇಲ್ಲಿಂದಲೇ ಜೈ ನ ಮು ನೊಳು ಪಂಚ ಸ್ತೂಪವು ರು ಫು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿರಬಹುದು. ಈ ಅನ್ವಯದ ಉಲ್ಲೇಖವು ಗು ಫು ಸಂವತ್ ೧೫೯ (ಕ್ರಿ ಶ . ೪೭೮ ರ ಪಹವಾಫುರ (ಬುಗಾಲ) ತಾಮ್ರ ಪಟದಲ್ಲಿ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ ಅದಕ್ಕನುಸರಿಸಿ ಆ ಸುವ ರು ಡ್ಲಿ ವಟಿ ಗಿಹಾಲಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಜೈ ನ ಹಿ ವರ ಷ್ತು . ಅಲ್ಲಿರುವ ಅಹಂ ತನ ಫು ಜೊಂದು ನಿಗ್ರಂಥ ಆಚಾರ್ಯನಿಗೆ ಬಂದು ದಾನ ವಿರುಲತು ತು . ಈ ಆಚಾರ್ಯನು ಬನಾರ ಸದ ಪಂಚ ಸ್ತೂಪ ನಿಹಾರು ದ

ಆಚಾರ್ಯನಾದ ಗುಹ ನಂದಿಯು ಶಿಷ್ಯನಾದ ಹೇಳಿದ, ದುಷ್ಕಾರ ಟೀಕೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿದ ಪಿರಸೇನ ಮತ್ತು ಜಿನಸೇನರೂ (೮-೯ ನಿಯು ಶತಮವ) ಇದೇ ಶಾಖೆಯ ವರದಿದ್ದರೂ ಇದೇ. ಅನ್ವಯದ ಉಲ್ಲೇಖವನ್ನು ಜಿನಸೇನನ ಶಿಷ್ಯನಾದ ಗುಣದ್ವನ ತನ್ನ "ಉತ್ತರಭೂತಾಣ"ದಲ್ಲಿ ಸೇನಾನ್ವಯ ಮುಖ್ಯ ಹೆಸರಿನಿಂದ ವರದಿದ್ದಾನೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ಈ ಅನ್ವಯವು ಸೇನ ಗಣಮುಖ್ಯ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಅದು ಇಂದಿನ ವರೆಗೂ ಅಚ್ಚಿನವಾಗಿ ನಡೆದು ಬಂದಿದೆ. ಅದರ ಅನೇಕ ಶಾಖೆ, ಉಪಶಾಖೆಗಳೂ ಕೂಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹಸಿರಿವೆ. ಮಧುರಿಯ ಸ್ತೂಪಗಳ ಪರಮರಿಯ ಮೇಲಿನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಅಕಮನ ಕಾಲದ ವರಿಗೂ ಕಂಡು ಬರುತ್ತವೆ ಆ ಕಾಲದ ಜೈನ ಪಂಡಿತನಾದ ರಾಜವಲ್ಲನ ತನ್ನ "ಜಂಬೂಸ್ಥ ವಿಚಾರ"ದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾನೆ. - ಮಧುರಿಯಲ್ಲಿ ೫೦೫ ಜೀರ್ಣ ಸ್ತೂಪಗಳಿದ್ದವು. ಅದರಲ್ಲಿ ಉದ್ಧಾರ ಮತ್ತು ಟೀಕಾಡರ ಸೇವನ ಅಪರಿವಿತ ದುಷ್ಕಾರ ದಿಂದ ವರದಿದ್ದನು. ಕ್ರಿ. ಪೂ. ಮೊದಲನೆಯ ಶತಮ ವರದಲ್ಲಿ ಜೈನ ಮನಿ ಸಂಘವು ಉಜ್ಜಯಿನಿಯಲ್ಲಿ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಇದ್ದುದರ ಉಲ್ಲೇಖವು ಕಲಕಾಚಾರ್ಯನ ಕಥನಕಥೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ಕಥನವು ಸೂಕ್ತ ಉಜ್ಜಯಿನಿಯ ರಾಜನಾದ ಗದಗಚ್ಚನ ತನ್ನ ಕಾಮಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯಿಂದ ಜೈನ ಆರ್ಯಕೀರ್ತಿಗಳ ಕೂಡ ಅತ್ಯಾಚಾರವನ್ನೆಸಗಿದನು; ಇದರ ಪ್ರತಿಷೇಧಕ್ಕಾಗಿ ಕಾಲಕಸೂಯಾ ಶಾಹಿರಾಜನೊಡನೆ ಸುಯುದವನ್ನು ಬಿಳಿಸಿದನು. ಅವನು ಗದಗಚ್ಚನನ್ನು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ನಷ್ಟಗೊಳಿಸಿ, ಉಜ್ಜಯಿನಿಯಲ್ಲಿ ಶಕರಾಜವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದನು. ಇದೇ ವರದ ವಿವರವನ್ನು ತರುವುದು ಮೈವರದೈನ ವರದಿದ್ದನು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಘಟನೆಯು ಮೈವರ ಸುತರಾದ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ನಡೆದು ಬಂದು ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ ಇದರಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಗತಿಯು ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತದೆ : ಅತಿಶಾಂತ ಸ್ವಭಾವಿಗಳೂ ಹೆಸರು ಶಿಲರೂ ಆದ ಜೈನ ಮನಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ರಾಜಶಕ್ತಿಗಳು ಕೂಡ ಹೇರಾಡುವ ಪ್ರಸಂಗವು ಪ್ರಸಂಗವಶಾತ್ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಗುಪ್ತ ಸಂವತ್ಸರ ೧೧೨ (ಕ್ರಿ.ಶ. ೪೩೨ ರಲ್ಲಿ, ಕುಮರಗುಪ್ತನ ರಾಜ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾದೀ ಶಾಖೆಯ ದುಷ್ಕಾರವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದ ಶ್ರೀಮತ್ಯು ಬ ಒಂದು ಪ್ರತಿಮೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪಿಸಿದನೆಂಬ ಉಲ್ಲೇಖವು ಮಧುರಿಯಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ಲೇಖನದಲ್ಲಿದೆ. ಕುಮರಗುಪ್ತನ ಕಾಲದ (ಕ್ರಿ.ಶ. ೪೨೬) ಒಂದು ಲೇಖನವು ಉದಗಿರಿಯಲ್ಲಿ (ಮಿಶಾ- ಮುಖ್ಯವು) ದೊರೆತಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ, ಅಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಾದ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ವರ್ಣನೆಯು ಇದೆ. ಗುಪ್ತಕಾಲದ ಸಂವತ್ಸರ ೧೫೧ (ಕ್ರಿ.ಶ. ೫೬೦) ರಲ್ಲಿ ಸ್ಕಂದಗುಪ್ತ ರಾಜನ ಉಲ್ಲೇಖ ಸಹಿತವುಳ್ಳ ಕಹಾಯವಲ್ಲಿ (ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಕುಬು) ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಶಿಖರಲೇಖನದಲ್ಲಿ, ಐವರು ಅರಹಂತರ

ಜನ, ದುಷ್ಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದರಿಂದ ಹಲವು ಜನ ಮೃತರಾದರು. ಚಂದ್ರಗುಪ್ತನ
 ಮೊಮ್ಮಗನಾದ ಸಂಪ್ರತಿ, ಒಂದು ದಿನ ಪಂಪರಿಗೆ ಅನುಸರಿಸಿ, ಆಚಾರ್ಯ ಸುಹ್ರಿಯ
 ಶಿಷ್ಯನಾಗಿದ್ದನು. ಇವನು ದೈನಂದಿನವರ ಸ್ವರೂಪ, ಮಂದಿರ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದನು. ಅಲ್ಲದೆ
 ಅಶ್ವಕನ ಬೌದ್ಧ, ದರ್ವಿದ ಪುನಾರ ಮಂಡಿಂತಿ ಈತನು ದೈನಂದಿನವರನ್ನು ನಡಿಸಲೆಲ್ಲಾ
 ಪ್ರಚಾರಗೊಳಿಸಿದನು. ದಾವ ನಾಡ ಮತ್ತು ತಿವಳ್ಳಿಗಳ ಗುಹೆಗಳಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿಲ್ಲೆ
 ಲಬಿಸಿವೆ. ಇವು ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದ್ದರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಚೀನತು ತಿವಳ್ಳಿ ಗ್ರಂಥದಿಂದಲೂ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತಿ
 ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೇ ದೈನಂದಿನವರು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿಯೆಂದು ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ ತಿವಳ್ಳಿ ಕಾವ್ಯವು
 ಕುರಳಹಾಗೂ ತಿವಳ್ಳಿ ಕಾವ್ಯವು ಮಗಳ ಮೇಲೆ ದೈನಂದಿನವರು ಪ್ರಬಾವಿಸಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

'ಮಣಿಮೇಖಲೆ' ಎಂಬುದು ತಿವಳ್ಳಿ ದಾಖಲೆ ಒಂದು ಬೌದ್ಧ ಕಾವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ
 ದಿಗಂಬರ ಮನುಷ್ಯ ಮತ್ತು ಅವರ ಉಪದೇಶದ ವಿವರಗಳು ಹಲವೆಡೆ ಬಂದಿವೆ. ಜೀವಕ ಚಿಂತಾಮಣಿ
 ಶಿಲಪ್ರದಿಗಾರ, ನೀಲಕೇಶಿ, ಯಶೋದರಕಾವ್ಯ ಮೊದಲಾದ ಗ್ರಂಥಗಳಂತೆ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ದೈನಂದಿನ ಕೃತಿಗಳೇ
 ಆಗಿವೆ. ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ದೈನಂದಿನವರಾದ ಸುವಂತ, ಬುದ್ಧನ ಸಂಬಂಧಿತ ಕಾಂಚಿಯೇನು ಇದ್ದು ದರ
 ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿ ಲಬಿಸುತ್ತದೆ. ಕುಂದಕಂದಾಚಾರ್ಯನ ಸಂಬಂಧಿತ ಆದಿನ ಒಬ್ಬ ಟೀಕಾಕಾರನು ಶಿವಕುಮಾರ
 ಮಹಾರಾಜರೊಡನೆ ಇದ್ದುದನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಪ್ರಾಕೃತ ಶಾಕ ಭಿವಾಗದ ಕೃತವಾದ ಸುಷನಂದಿ
 (ಕ್ರಿಶ್. ೨. ೪೫೮ ಆಚಾರ್ಯನ ಕಾಂಚಿಯ ಸಿಹ ವರ್ವನ ಸುವಕಲೇನನಿಂದ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ.

ದರ್ಶನಸಾರಕ್ಕನು ಸರಿದ್ರಾವಿಡ ಸಂಘದ ಸ್ಥಾಪನೆಯು ಪೂಜ್ಯಪಾದನ ಶಿಷ್ಯನಾದ ವಜ್ರನಂದಿಯಿಂದ
 ಮದರೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಶ್. ೨೨೦ ರಲ್ಲಿ ಆಯಿತು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲಾಗುವ ವಿವರ ಘಟನೆಗಳ ಐಹ್ಯತಾ
 ನೋಡಲು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ! ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಿಂದ ಕ್ರಿಶ್. ೨. ಪ್ರಾರಂಭದ ತಮವದಿದಲೂ ತಿವಳ್ಳಿ
 ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ದೈನಂದಿನವರು ಪ್ರಚಾರಿಸುವ ಚಿನ್ನಗೋ ಆಗಿತ್ತೆಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.